

legerélyesebben szabadság flag- A kormánynak dítani a lapok egyenesen az al- tüközik.

Járt a kereskedők alkja

Január 22. Meg- kereskedői vil- a magas vil- zgalom teljes amennyiben a ottani elektro- w-nak árát 6

e látta ven- pianut

Január 22. Ti- ett egyik buka- tte, hogy telje- lyos betegségé- en alapulnak. Macdonald mi- lt ebédre. Ar- cu és Bukarest- dő polgármes- is résztvettek diner-jén.

ést kísérelt mmunista

Január 22. Ki- a tighinai fog- a, akiket a de- eretes lázadása zökést kísérelt k felhasználva novici-nak a te- blakokat és mi- reztek, el akar- zból. Az azon- ég megakadá- telem után visz- llájukba.

ak xió sán- uriában?

andsuriába kül- elegáció tagjai Még nem lehet mikor indítják

szerint Sanghai egyedeiben meg- zenéletet. A ki- hajó érkezett, is a szorongá- mére. ujra hangoztat- ban nincsenek teletben tartják elölseknek teki- suriában a béke

jelentik, hogy a an banditák az t 164 ezer em- meg. 310 ezer aditák gyujtoga- tüzvészeknél. magukkal hur- rságba s várják egyvenhatezerre nek sorsáról a k.

sói Opera. Var- ói Operaházat, színházi idény ezárták. A len- vezett az Opera átengedi nekik művészek saját 12-e óta ujra

Taxa postală plătită în numerar No. 224.716-929.

Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Cuij-Ko- lozsvár, Stra- da Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Ha- vonta 110, negyedévre 320, félévre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: havonta 1, negyedévre 3, félévre 6, egészévre 10 dollár, vagy egyenlő értékű valuta. Hirdetések elhelye- zéséről az „UJ KELET” bányási zsidóság egye- Cikkjeink utánnomását rás megjelölésével engedjük meg!

UJ KELET

11. évf. 19. szám

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok meg- őrzésére és visszaküldésére nem vál- lalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát- szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Vasárnap, 1932 Jan 24.

5692. ÉV SEBAT 16. XV. ÉVF. 19. SZÁM

Argețoiu prefektus

Kedvetben vala a „nemzeti egység”. Argețoiu összehívta a levél Jorgával és letten együtt Grigore Filipescuval. A „nemzeti egység” után következett a „szak- politikai” kormány és mingyárt ezután Me- taxa Tamást kinevezték prefektusnak a Jilov megye élére.

Az új prefektus lendületes beszédben vette át előelő hivatalát. A megyei köz- vezetési gyűlésen és alapvető átszerve- zési ígért be. Ezzel munkához is látott a működését a következők jellemzték:

1. Nem járt be rendezés hivatalába,
2. Teljesen elhanyagolta a prefektura ügyeit,
3. Gorombáskodott a tisztviselőkkel,
4. Gorombáskodott a közönséggel,

és így az ilfovi prefekturán minden az új típus szellemében történt. A kormány- vezetésben is legmagasabb megelégedését fejezte ki a prefektus működése fölött.

Egészen addig, amíg a „nemzeti egy- ség” felborult, Jorga ugyan még a nyil- társaság előtt nem kapott hajba Argețoiu- val, de mind a ketten összeveszték Grigore Filipescuval.

Metaxa Tamás pedig Filipescu hívei- től tartozott. Olyan bűn, amellyel ter- mézetesen nem állhatott to- lóbb az ilfovi prefektura élén.

A kormány vizsgálatot rendelt el róla.

A vizsgálatot Peter Julian vezérfel- ügyelő folytatta le, akit egy volt minisz- ter különböző visszaélésekkel vádolt.

A prefektusról megállapították, hogy Filipescu-párti.

És ezért menesztették hivatalából.

Kolumbusz tojása az egész

Hogy ez még senkinek sem jutott az eszébe.

Pedig olyan egyszerű az egész, mint Kolumbusz tojása.

Franciaországban a legutolsó napszá- mól egészen a miniszterelnökig min- den derék francia kétségbe volt esve, hogy mi lesz az országgal, ha Németor- ság tényleg nem fog többet fizetni. Még a legmérészelebb politikusok is meg vol- tak döbbenve. Azok is, akik jól látták, hogy a világ gazdasági csődjének leg- fő oka éppen a jóvátételi fizetések ten- geresi kigyója. Mégis ragaszkodtak a német- khez, hogy fel ne boruljon a fran- cia költségvetés egyensúlya. Mert abból még baj lehet.

Még nem akadt egy francia képviselő — Forgeot-nak hívják —, aki egy csá- bára kettévágta a gordiusi csomót.

Felment a kamara tribünjére és aján- latot tett, hogy a hadügyi költségvetést sokkentsék huszonöt százalékkal, akkor bőven lesz fedezet a német adósságok tel- les elengedésére.

A kamara tagjai halálos csendben, kivéremde hallgatták végig az egy- szerű beszédet.

És csodálkoztak azon, hogy milyen egy- szerűen lehetne megoldani ezt a problé- má, amellyel száz konferencia, ezer de- legátus hasztalanul bírkózott.

Csak nem kellene fegyvereket kovácsol- ni Németország ellen azokból az aranyak- ból, amelyeket olyan keservesen izzadnak ki a német polgárok és munkások.

A francia kamara csodálkozott, de nem határozott semmit sem.

Pedig ki tudja, még mennyi hatalmas problémája van a világnak, amit ilyen egyszerűen el lehetne intézni egy éles kardcsapással.

A történelem büntet

Katalóniában véres felkelések, egy kom- munistá forradalom próbálkozásai nyug- talanítják a megalakulása óta nyugalmat alig élvezett spanyol köztársaságot. Ezek a harcok elvesztették immár a esetepaták komolytalan jellegét és méltó aggodalom- mal fölthetik el a válságban vergődő Nyugat-Európát.

Nem véletlen, hogy ezek a szélsőséges mozgalom pont Spanyolországban ütöt- ték fel a fejüket, mint ahogyan nem volt

Argetoianu célzást tett Párizs- ban arra, hogy két hónap mulva ő fog kormányt alakítani

Argetoianu megelégszik héthavi kormányzással, de ez- alatt parlament nélkül akar kormányozni

Bucuresti-Bukarest, január 23. A „Lupta” egy néhány nappal ezelőtt Párizsból Bukarestbe visszatért román politikai érdekes információit közli. Eszerint Argetoianu Párizsban olyan nyilatkozatot tett, hogy abból fran- cia hivatalos körök megérthessék, hogy két hónapon belül, ő maga fog kormányt alakítani. Azon a napon, amikor a konvertálási törvényt szente- sít a király, a jelenlegi kormány misz-

szioja véget ér és politikai kormány alakul. Argetoianu azonban minden- képen mellőzni akarja a nagy pártokat és ő akar kormányt alakítani a kis po- litikai csoportok bevonásával. Lupuval allitólóg már meg is egyezett. Arge- toianu megelégszik azzal, hogy csak hét hónapig, vagyis áprilistól novem- berig lehessen kormányon s ez alatt az idő alatt természetesen parlament nél- küli kormányozna.

Sanghaiban a helyzet nemzetközi konfliktussal fenyeget

Angol és amerikai diplomaták a japánok elleni rendszabályokról tárgyalnak. A kínaiak is csapatokat kértek a japánok elleni küzdelemre

London, január 23. Sanghaiban a helyzet komoly nemzetközi következmé- nyekkel fenyeget. Az amerikai konzul követeli az idegen negyedek sértetlen- ségének biztosítását s tiltakozik az el- len, hogy a japánok e negyedekbe be- hatoljanak. Angol és amerikai diplo- máciai képviselők között bizalmas ta- nácskozások folynak a helyzetről. A British United Press távirata szerint a japánok a partra szállított tengeré- szek megerősítésére szárazföldi csapa- tokat is akarnak Sanghaiba küldeni. A helyzetet komplikálni fogja kétsége- lenül az is, hogy a kínai hatóságok a nankingi kormánytól csapatokat kér- tek a japánok elleni küzdelemre.

A japán konzul tárgyalást folytatott Sanghai kínai főpolgármesterével s kö- zölte, hogy a japán kormány kártéri- tést és elégtételképpen bacsánatkérést követel az öt buddhista szerzetes elleni támadásért. A kikötőben horgonyzó hadihajók parancsnoka ezenfelül azt a követelést is támasztotta, hogy tiltsák be a városban a japán áruk bojkottját, különben a város ellen szigorubb rend- szabályokra kényszerül. Egyidejűleg a japán minisztertanács a sanghai ja- pánok helyzetével foglalkozott. A hajó- had 12 torpedórombolója utra készen áll s az éj folyamán indul a veszélyez- tetett sanghai japánok megvédelmezé- sére.

véletlen, hogy a bolsevik forradalom Oroszországban győzedelmeskedhetett.

Mindkét országban évszázados elnyo- matás, az emberi jogok arcucapása ju- tott osztályrészül a lakosság többségének, melynek lelkében a gyűlölet, a bosszu ér- zése csak kitörésre várt, hogy minden gátat és féket elsöpörjön.

Sem Oroszország, sem Spanyolország népe sohasem ismerte a demokráciát, a sajtószabadságot, a kormányzatnak a nép érdekeit szemelőtt tartó magatartását. Középkori sötétség, elmaradottság honolt évszázadokon keresztül e két országban.

Amikor azután a felszabadulás órája ütött, amikor az elnyomottak végre el- nyerték a várva-várt és sohasem remélt jogokat, a szabadság fényéhez hozzá nem szokott tömegek az ellenkező végletbe csaptak át: ők maguk is a terror és a bosszu eszközához folyamodtak.

Az, ami ma Spanyolországban történik és az, ami tizennégy év előtt Oroszország- ban befejeződött — a történelem bünte- tése, azé a történelem, mely a Gond- viselés hosszantartó türelme után rend- szerint törvényszerű logikával sújt le azokra, akik utjába állanak a fejlődésnek és nem hajlandók tudomásul venni a vál- tozó idők parancsait.

Az elnyomás bosszút érlel. Elvakítja a tekintetet és ha kell: a föld alatt ak- názza alá a zsarnokság szilárdnak hitt

fundamentumait. A földalatti erők pe- dig, ha egyszerre a föld felé kerültek, nehezen tudnak megbarátkozni a nap, a tiszta levegő, a kék menyholt világával. A rombolás éltető elemüké lesz, a hátuk mögött maradt rejtett múlt kísértete kobácsolja őket előre, ismerelen, bizony- talan távlatok felé.

A spanyolországi kommunista próbál- kozások a múlt bűneinek keserű gyümöl- csei, egy megalázott, megkínzott, megör- nyedt, elbűtött és kiszipolyozott nép- tömeg hadjárata a saját szabadsága és a saját jövője ellen.

Hiszen éppen az oroszországi gigászi erőfeszítések mutatják, hogy a társadalmi és gazdasági fejlődésben nincsenek ugrá- sok s amennyiben vannak, ezt milliók véres verejtékével és áldozatával kell megfizetni.

Mindezt azonban éppen a szélsőséges spanyol forradalmárok nem tudhatják. Hiszen nem az értelem, hanem valami belső láz kergeti őket: a bosszu és a mult teljes lerombolásának vágya. És éppen ezért talán még hosszú idő fog eltelni, amíg a spanyol köztársaság rátérhet a természetes fejlődés útjára.

A történelem büntet és nagyon sokszor épp azokra sújt, akik a gyalázatos mult- ért legkevésbé felelősek. Tragikus vál- ság ez, de így van. Kár, hogy olyan ke- vesen okultak és okulnak belőle.

VILÁG TÜKRE

Jöhet-e Hoover meg- egyszer?

Európa sorsa Amerika kezébe van letéve. Európának nem mindegy, hogy milyen politikai felfogást képvisel az az ember, aki az elnöki széket a Fehér Házban elfoglalja. S ezért érthető, ha az európai kormányok és az európai közvélemény felfokozott érdeklődéssel várják az amerikai elnökválasztás ki- menetelét. Éppen az elmúlt évi Hoover-moratórium bizonyította, hogy az elnöki kezdeményezés olyan hatalmat képvisel, amelyet a kongresszusnak is respektálnia kell, bármilyen szélesre is vannak méretezve alkotmányos jogai.

És ha 1932 csakugyan sorsdöntő lesz a polgári Európa számára, ha eb- ben az esztendőben csakugyan el fog dőlni, hogy a mai általános politikai és pénzügyi konstelláció mellett lehetsé- ges még az európai államokat tapraál- lítani, úgy ennek a nagy történelmi pernek a kimenetelében nem kis sze- reptet fog játszani az amerikai elnök- választás is. A választási harc már megkezdődött, a propaganda amerikai méreteken folyik. A két nagy ellen- fél: a köztársasági párt és a demokra- ták között fog ezuttal is lefolyni a döntő küzdelem az elnöki széket.

Ki vonul be 1932-ben a Fehér Házba?

Ismét Hoover?

A jelenlegi elnöki utolsó két munka- éve egybeesik a nagy amerikai össze- omlással, a munkanélküliség horribilis emelkedésével és a prosperiti utolsó nyomainak eltakarításával. A bőség el- nöke akart lenni és a nyomor elnöke lett. Százféle hír terjedt el arról, hogy Hoover általános népszerűtlenségnek örvend Amerikában. S mégis: a köz- társasági párt elhatározta, hogy ismét jelölje fogja. A hír meglepetésszerűen hatott és még sem meglepő. Az Egye- sült Államok politikai tradícióihoz tar- tozik, hogy a lelépő elnököt pártja az első elnöki periódus lejáratát után is- mét jelöli. Mint ahogy a hagyományok- hoz tartozik az is, hogy harmadszor már nem foglalhatja el hivatalát. Ha valamelyik párt nem jelölné másod- szor hivatalából lelépő elnököt, úgy ez- zel félreérthetetlen módon azt hozná nyilvánosságra, hogy nem meri az il- lető eddigi elnöki működését rátermett ség és becsületesség szempontjából a szavazók ítélete alá bocsátani. Ezzel pedig a másik párt jelöltjének már ab- ovo biztosítaná az elmaradhatatlan si- kert.

Ezenfelül angol példa után a faire play parancsolatának tekintik, hogy azt az embert állítják a politikai har- cok tűzvonalába, akit az ellenfelek a legtöbbet szidalmaztak és szidalmaz- nak. Ugyyszólván a rehabilitálásnak, a sikernek egy újabb lehetőségét akar- ják ezzel az illető számára biztosítani. Az amerikai klubokban egyenesen szá- molnak egy csoda lehetőségével, amely nek alapjait az ugynevezett végső re- akció pszichológiájában vélik feltalálni. Hoover elnöki működésében minden európai elképzelést felülmuló vehemen- ciával ócsárolták. Az átlagember ebből feltétlenül azt a következtetést von- ta le, hogy lehetetlen, hogy ez a sok vád igaz legyen.

Am valóban csodának kell történnie, ha a köztársaságiak az elkövetkező vá- lasztáson ismét biztosítanak a maguk számára a győzelmet. És a köztársas-ági pártnak még sincs más válasz- tása, minthogy Hoover jelölje min- den népszerűtlensége dacára is. Mert

egy másik jelölt felállítására feltétlenül a párt kettészakadásához vezetne, ennek következménye pedig egy halálosan biztos vereség, amelytől még felőbb hatalmak sem tudnák a szakadás esetén a köztársasági pártot megmenteni. Így történt ez Wilson megválasztása alkalmával is. A népek önrendelkezési jogának szomorú emlékeztető előharcosa, aki oly kínos és szármalmas szerepet játszott a béketárgyalásokon, annak köszönhetően a Fehér Házba való bekerülését, hogy a köztársaságiak kettészakadása hosszú idő után először tette lehetővé a demokrata párt győzelmét.

Hoover természetesen emberfeletti tevékenységet fejtett ki az utóbbi időben, hogy enyhítsen Amerika gazdasági szenvedésén. A Fehér Házban lázasan dolgoznak azokon a pénzügyi intézkedéseken, amelyek hivatva vannak végetvetni a deflációnak, anélkül, hogy ezzel az amerikai pénz stabilitását veszélyeztetnék. Csodákat azonban nem tud művelni Hoover és produktív gondolatokat nem igen képes a gyakorlatba átültetni, mert az alapvetően ortodox amerikai felfogás kizár minden radikális változtatást az adó és a bankpolitikában. Még az is kétséges, hogy a munkanélküliek segélyezését bármilyen szerény formában is keresztül tudja vinni, holott ma már hivatalos statisztikák is kilenc és félmillió munkanélkülről tudnak, és pedig hozzávetőleges számítás szerint egy 27 millió lelket számláló keresetnélküli lakosságnak felel meg. És ez még nem minden. Az általános leépítések folytán ma már 44 millióra becsülik azoknak a számát, akik csak részlegesen vannak foglalkoztatva, vagy akiknek jövedelmét a létminimum alá süllyesztette a pangás. 44 millió — az összlakosság egyharmada!

Ilyen körülmények között nem igen lehetnek győzelmi sánszai az uralmon lévő pártoknak.

És ezért Hoover esélyeit is paritásos. alul jegyzik az amerikai tőzsdén.

Nagyarányu Arleszállítások a vaspiacon

Tekintetbe véve a mai súlyos gazdasági viszonyokat, árainkat

Rudvas, vaslemezek, sodrony és sodronyzegek, vas, horgany és horganyzott lemezek, az összes vasárú. Háztartási cikkek. Mezőgazdasági felszerelések és szerszámárúban

valamint vízvezetési és csatornázási cikkekben

Jelentékenyen leszállítottuk

Ajánlatok szives kéredezéskérésre. Detaille üzemünkben (Str. Regina Maria No. 21.) az összes árucikkeinket szintén mélyen leszállított gyári áron árúsítjuk.

Kontinentale Vaskereskedelmi Társaság

**KERN & Társai
CLUJ**

Tömeggyilkos bünszövetkezet garázdálkodik a francia Riviérán

Ujév óta kilenc meggyilkolt ember holttestét vetette ki a tenger

Párizs, január 23. Canesi lapjelentések szerint a francia Riviérán ujév óta nem kevesebb, mint kilenc holttestet sodort partra a tenger árja. A rendőri vizsgálat mind a kilenc esetben gyilkosságot állapított meg. A kilenc tisztázatlan büncselekmény nagy nyugtalanságot keltett a Riviérán és a rendőrség lázas eréllyel folytatja a nyomozást.

A partravetett holttesteken minden esetben súlyos sebeket találtak. Eddig az áldozatok egyikét sem tudták ag-

noszkálni, mert ruhájukból minden irat eltűnt. A rendőrség feltevése szerint valamennyi gyilkosságot ugyanaz a banda követte el. Azt hiszik, hogy a francia Riviérára érkezett idegenek az áldozatok, akiket egy jól megszervezett társaság tett el láb alól, mert sok pénzt sejtettek náluk. Valószínű, hogy az áldozatok száma kilencnél jóval több, de ezt is csak akkor lehet megállapítani, ha netalán még további holttesteket vet ki a tenger.

Izgalmas kihallgatások a Juhos-perben

Távollevőkre hártják át a bűnösséget a Juhos-per vádlottai

Cluj-Kolozsvár, január 23. (Az Uj Kelet tud.) A Juhos-per főtárgyalásán pénteken este folytatják a vádlottak kihallgatását. Dr. Varjassy Lajos kihallgatása után sorra kerültek a per többi vádlottai, akik közül elsőnek dr. Racsov Lehel táblabíró, a temesvári árvaszék egykori elnöke tett vallomást. Racsovot azzal a váddal illetik, hogy mint árvaszéki elnök nem igyekezett meggátolni, hogy az árvaszék gondoskodása alá tartozó Juhos árva vagyonát lelkiismeretlen emberek szétárusítsák. Racsov dr. kihallgatása után dr. Conea volt igazságügyi államtitkár tett vallomást. Conea, aki az igazságügyi minisztérium vezérigazgatója volt, már négy év óta van felfüggesztve állásából, mert a Juhos-üggyel kapcsolatban megvesztegetéssel vádolták. Azt állítja, hogy Juhosné Bukarestben lakást bérelt nála és egy alkalommal Juhosné negyven ezer lej házbér fejében ugyan olyan értékű parkettet küldött a szobák restaurálásához. Ebben áll az egész megvesztegetés, amellyel gyanúsítják.

Chernolátész Aurél dr. temesvári

ügyvéd tett ezután vallomást. Azt állítja, hogy ártatlanul került be a Juhos-perbe. Szerinte Juhosékát Temesváron közmért, kétes egzisztenciából összetevődött bünszövetkezet tette tönkre. Három homoszexuális ember és pedig Sándor László resicai papírkereskedő. Emanuel Emil nagykereskedő, aki azóta Berlinbe szökött és egy aradi fás. Sándor László Müller Árpád közvetítésével erdőt vett Juhoséktól és az adásvételi szerződésbe becsém pészett egy fiktív pontot, mely szerint Sándor a birtokért 2,700.000 lejt kifizetett Juhoséknak. Juhosné aláírta a szerződést anélkül, hogy ezt a pontot észrevette volna. Ez a hiszekegyesség azután Juhosékre hívta fel a többi szélhámosok figyelmét és a lelkiismeretlen emberek, az özvegyasszonyt teljesen tönkretették.

Dr. Mérai Gábor és dr. László Jenő volt árvaszéki ülnököket hallgatták ki ezután, akik hangsúlyozzák, hogy jóhiszeműen fizették ki a Juhos-árva részére kiutalt összegeket.

A tárgyalást hétfőn reggel folytatják.

Uj, szokatlan hangok a magyar-zsidó fronton

Dr. Biedl Samu, a szegedi hitközség elnöke: „Én nem erősködöm és nem tolszom, hogy: „magyar vagyok!“ Kimondom nyíltan, frázis nélkül: zsidó vagyok!”

Balthazár püspök feltűnéseltető nyilatkozata a cionizmusról

Budapest, január 23. Nem mindennapi eseményben volt része az elmúlt vasárnap Szeged város zsidóságának. Egy olyan zsidó megnyilatkozásában, melynek jelentősége nemcsak a szegedi, de a magyarországi határokat is túlszárnyalja, amennyiben nem jelent kevesebbet, mint a magyarországi zsidóság népi regenerálódásának erőteljes kezdetét, amelynek hatásai minden bizonnyal egyre inkább fogják népi öntudatára ébreszteni a magyarhon egész zsidóságát.

Vasárnap ünnepelte a szegedi zsidóság a magyarországi Cionista Szövetség szegedi helyi csoportjának nagyszabású zászlóbontását. Az alakuló közgyűlés alkalmából a szegedi zsidók zsufolóság megöltötték a hitközség hatalmas dísztermét. Az elnöki emelvényen a szegedi hitközség elnöke, valamint dr. Werner Bloch a londoni cionista exekutív titkára és dr. Gerő László, a M. C. Sz. titkára foglaltak helyet. Dr. Luszitig István megnyitó beszéde után dr. Werner Bloch tartott nagyhatású előadást a zsidóság mai világhelyzetéről és Palesztináról, a zsidó jövő egyetlen menteváráról. Dr. Gerő László felszólalása után dr. Biedl Samu, a szegedi hitközség országos híri elnöke emelkedett szószárra és megrázó erejű cionista szózatot intézett Szeged zsidóságához. Amit mondott, a szavak erejével is a magyarországi zsidó népi regeneráció és a magyarországi cionista mozgalom új reneszánszának meghirdetése volt. A szavakból olyan nyíltság és bátorság,

olyan erő és határozottság sugárzott ki, amely korszakalkotó a magyarországi zsidóság történelmében, amelyből eddig csak a megálázkodás, a bátortalosság és a gyengésség vérszegény hangja szűrődött ki. Többek között ezt mondotta hatalmas beszédében:

— Mi azt mondjuk, hogy zsidóvallású magyarok vagyunk. De ezt a többiek nem hiszik el nekünk. És mi sem hiszük el! Ha Szegeden 128.000 ember feleli vissza nekünk, hogy ez nem igaz, akkor mégis csak gondolkodóba kell esnünk, hogy hátha jobban látják és jobban tudják ezt megítélni a kívülállók, mint mi. Lehet, hogy a többi lakosságtól olyan különbségek választanak el bennünket, amelyeket mi nem értünk, nem látunk és nem tudunk.

— Én nem erősködöm és nem tolszom, hogy: „Magyar vagyok, magyar vagyok!“ Kimondom nyíltan, frázis nélkül: Zsidó vagyok!

— Nem akarom eltitkolni és eltagadni ezt a különbséget, amely évezredek következménye. Nézzünk szembe becsületesen a tényekkel és mondjuk ki becsületesen az igazságot. A mi hazai zsidóságunk hirdet egy nemzetiséget, amely nem fogadja be és hirdet egy vallást, amelyet nem ismer, amelynek nyelvét nem tudja és amelyet nem gyakorol. Egyetlen cél és egyetlen ideál van most adva: Palesztina! Erre némelyek azt fogják mondani: hiszen ott van a Pro Palesztina, amely

„ajrachokat“ akar Palesztinába telepíteni. Erre csak azt mondhatom, hogy ez ismét csak a régi asszimilációs tettetés, a régi hazudozás, a más népekbe való betolakodás folytatása mellett. Jól tudjuk, hogy Pro Palesztina és cionizmus: egy és ugyanaz. Tehát kövessük a célt és nevezzük becsületesen a nevén a gyermekket: Cionista Szövetség!

A cionista helyi csoporttal egyidejűleg megalakult Szegeden a héber kör is.

Debrecen, január 23. Dr. Werner Bloch debreceni tartózkodása során meglátogatta dr. Balthazár Dezsőt, a reformátusok hírneves püspökét. A rendkívül barátságos beszélgetés során a püspök többek között a következőket mondotta:

— Hatalmas zsidó barátaim már többször kértek meg arra, hogy ne nyilatkozzam a cionizmus mellett. A magyar zsidóság érdeke kívánja ezt! Ezt a felfogást nem értem. Vasárnap itt voltak Stern Samu, a pesti hitközség elnöke és Szabolcsi Lajos, az Egyenlőség szerkesztője és nálam vacsoráztak. Észrevettem, hogy nagyon iróznak a cionizmustól. De kérem: ki mondhatná ránk, magyarokra, hogy rossz magyarok vagyunk, ha történetesen magyarokat akarnánk újra telepíteni Ósmagyarországban? Persze a hivatalos zsidó körök félnek a cionizmus természetesen nacionalizmusától, mert kizárólag felekezeti tere akarnak húzódni...

A magyarországi zsidóság berkeiben valami kezd derengeni.

SPORT

A mai nemzetközi korcsolyázóverseny részletes programja

Cluj-Kolozsvár, január 23. (Az Uj Kelet tud.) A mai korcsolyaverseny iránt városzerte olyan hatalmas az érdeklődés, hogy minden valószínűség szerint zsufolt tribünök fogják figyelemmel kísérni a nemzetközi versenyzőknek előreláthatólag nem mindennapi teljesítményét. A szépmultu Korcsolyázó Egylet hatvanéves fennállásának jubileumát a legimpozánsabb módon ünnepli meg ezzel a versennyel. A világ legjobb versenyzőinek a romániai fiatalokkal való találkozása azért is érdekes lesz, mert Erdélyben eddig még nem rendeztek nemzetközi versenyt és a belföldi korcsolyázóknak még nem volt alkalmuk erejükét a nemzetközi versenyzőkkel összemérni. A Verseny érdekességét növeli, hogy a téli sportszövetség rendkívül értékes vándorszerleget tűzött ki a bajnokságok győztesének.

Az egyes bajnokságokon a legjobb eredmények várhatók. A gyorsítárokon a marosvásárhelyi Gárdos ellen fog felsorakozni a fiatalabb erdélyi generáció. A budapesti Vita, Windtner és Hidvégi részvétele valószínűleg világrekordot eredményez. A műkorcsolyabajnokságokon a brassói és marosvásárhelyi versenyzők között fog előlőni a harc. A kolozsvári Horozs Béla harmadszor is igyekszik megvédeni bajnokságát. Szenzációs páros versenyek fogják élnikíteni a versenyt, amelynek sima lefolyását kitünő rendezőgárda hozzáértése garantálja. A versenyek programja a következő:

Reggel 8 óra: a sétatéri nagyjégpályán a gyorskorcsolyabajnokságok és nemzetközi meghívásos gyorsversenyek kezdete. 11 órakor: a gyorsversenyek befejezése. Fél 12 órakor: a KKE Magyar-ucca 48. sz. alatti jégpályán a műkorcsolyabajnokságok és nemzetközi bemutató mérkőzések. Este 7 órakor a Magyar Kaszinó összes helyiségeiben jubiláris vacsora és ünnepélyes díjkiosztás. A belépőjegyek árai: a gyorskorcsolyaversenyeken 20 lej, a műkorcsolyaversenyeken 50 lej, a diákigazolványokkal rendelkezőknek 30 lej. A banketten teríték ára 50 lej, jegy elővétel és feliratkozás a banketten a Biro-gyógyászteráiban és a jegypénztárnál.

HÍRDETÉS AZ ÜZLET LELAKÁRÁRÓL
HÍRDESSZEN A7 UJ KELET

Egyik sitják ellen

A kisebbségi,

Bucuresti-Bukarest, Kelet tudósítójától.) Még ma sem csudott petésből, hogy a parti véres incidenst hogy a sorocai zsidó Amikor Landau kép sorocai utja után ki meg a miniszterelnök megrendülten hallga képviselő magánnyom nyét. Landau közölte írókkal, akik Iorga audiencia végére vára miniszterelnök mély me a demokratikus lapok Iorga hangulatából arra, hogy a bűnösök méltó büntetésüket.

Nem ez történt. M a miniszterelnök fé amely szerint Iorga mazta fel Landau ké a audiencián szerzet latkozzék a sajtó rés végeredményében még rossz jel.

A miniszterelnök ug meg azt, hogy m amikor Landau ad csupán annak a ki között, hogy nem hanem egyelőre k számára döbbsent joggal várta, hogy döbbsent mikor fog nyilvánosság

Nem telt bele husz fordulat történt a gulatában. Ezt a h hivatalos kommuniké mindenkéltől leszöge nem valódi képvisé pótképviselő, aki lei be a parlamentbe és nincs meg a kellő au ciót támasszon egy amelynek hivatalos v sem ért.

Ez a második kor tetni engedte, hogy latnak nem lesz jó miniszterelnök, aki e döbbsenne, a máso bánta már, hogy kifejezést adott, a pedig egyenesen Landaura, — mert

Es amint a követi ták, a kormány neme lőre haragudott meg zsidókra is, akiket h hogy rendezetileg h héber fiu és leányli a bezárását ugyanal nek köszönheti, amé sorocai dráma granic

E jelentés szerint liceumok tüzfészek kommunista mozgal mok osztályai nem nista se

Tudni kell azt is, h liceumokat nem elő mun' a vád miatt. Jonescu Bujor kézp tor jelentése és java delték el az iskola a cionista szervezet, ar tartó testülete is egy teri döntést megf közoktatásügyi tanác

Jonescu Bujor a fő azzal tudta alátá liceum egyik ajtájá növekedt kétával oligarchia" (Le a

A tettes egyébként a nak a felhívására ö a tanári testület k kötelekéből. Ebből a világ akármelyik is hat, kovácsolta a ve vádat, hogy az iskola paganda szolgálatába A legfelsőbb köz amelynek ülésén a c Mibashan, a kitünő viselte, úgy találta,

Egyik minisztériumtól a másikhoz utasítják a sorocai zsidó liceum betiltása ellen tiltakozó zsidó képviselőket

A kisebbségi, a beszarábiai és a belügyi tárcák semmit sem ígérnek. A Zsidó Párt erélyes parlamenti harcra készül

Bucuresti-Bukarest, január 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország zsidósága még ma sem ocsudott fel abból a megfélemlítésből, hogy a kormány a Dnyeszter-parti véres incidenst arra használta fel, hogy a sorocai zsidó liceumot bezáratta. Amikor Landau képviselő közvetlenül sorocai utja után kihallgatáson jelent meg a miniszterelnöknél, Iorga mélyen megrendülten hallgatta végig a zsidó képviselő magánnyomozásának eredményét. Landau közölte is azokkal az újságírókkal, akik Iorga előszobájában az audiencia végére várakoztak, hogy a miniszterelnök mely megdöbbenéssel értekezik a sorocai események részleteiről és a demokratikus lapok meg is írták, hogy Iorga hangulatából következtetni lehet arra, hogy a bűnösök el fogják nyerni a büntetésüket.

Nem ez történt. Másnap megjelent már a miniszterelnök félhivatalos cáfolata, amely szerint Iorga korántsem hatalmazta fel Landau képviselőt arra, hogy az audiencián szerzett impresszióiról nyilatkozzék a sajtó részére. Ez a cáfolat végeredményében még mindig nem volt rossz jel.

A miniszterelnök ugyanis nem cáfolta meg azt, hogy meg volt rendülve, amikor Landau adatait hírül vette, csupán annak a kijelentésére szorítkozott, hogy nem a nyilvánosság, hanem egyelőre kizárólag Landau számára döbönt meg s mindenki joggal várta, hogy a miniszterelnök döbönt mikor fog végre megérni a nyilvánosság számára is.

Nem télt bele huszonnégy óra és újra fordulat történt a miniszterelnök hangulatában. Ezt a hangulatváltozást új hivatalos kommuniké adta tudtúl, amely mindenekelőtt leszögezte, hogy Landau nem valódi képviselő, csak amolyan pótképviselő, aki lemondás utján jutott be a parlamentbe és akinek ilyenformán nincs meg a kellő autoritása, hogy agitációt támasszon egy olyan ügy körül, amelynek hivatalos vizsgálata még véget sem ért.

Ez a második kommuniké már sejtetni engedte, hogy a sorocai vizsgálataknak nem lesz jó vége, mert a miniszterelnök, aki első nap meg volt döbbenve, a második napon megbánta már, hogy megrendülésének kifejezést adott, a harmadik napon pedig egyenesen megharagudott Landaura, — mert csak pótképviselő.

És amint a következmények beigazolták, a kormány nemcsak Landau képviselőre haragudott meg, hanem a sorocai zsidókra is, akiket úgy állított bosszút, hogy rendeletileg becsukatta a sorocai héber fiú és lányliceumokat. Az iskola a bezárását ugyanakkor a katonai jelentések közönlönyös, amely tisztára mosta a sorocai dráma gránicsárhőseit.

E jelentés szerint a sorocai zsidó liceumok tüzfészek a környékbeli kommunista mozgalomnak és a liceumok osztályai nem egyebek kommunista sejtéknél.

Tudni kell azt is, hogy a sorocai zsidó liceumokat nem először zárják be kommunista vád miatt. Az elmúlt évben Joneescu Bujor középiskolai vezérinspektor jelentése és javaslata alapján rendelték el az iskola azonnali bezárását. A cionista szervezet, amely az iskola fenntartó testülete is egyidejűleg, a miniszteri döntést megfelelőbbé tette a legfőbb közoktatásügyi tanácshoz, ahol

Joneescu Bujor a főbenjáró vádat csak azzal tudta alátámasztani, hogy a liceum egyik aijtájára az egyik leány növendék kretával felírta: „Jos cu oligarchia“ (Le az oligarchiával.)

A tettes egyébként az iskola igazgatójának a felhívására önként jelentkezett és a tanári testület ki is zárta az iskola kötelékéből. Ebből az incidensből, amely a világ akármelyik iskolájában előfordulhat, kovácsolta a vezérinspektor azt a vádat, hogy az iskola a kommunista propaganda szolgálatában áll.

A legfelsőbb közoktatásügyi tanács, amelynek ülésén a cionista szervezet dr. Mibashan, a kitünző zsidó publicista képviselte, úgy látta, hogy egy ilyen min-

dennapi incidensért nem lehet megfojtani egy iskolát, elrendelte a liceumok újbóli megnyitását.

Most azután másodszor is bezárták a sorocai zsidó liceumokat és egyelőre gazdája sincsen a betiltó rendelkezésnek. Dr. Diamand zsidó képviselő, dr. Mibashan a regáti cionista szervezet alelnöke hasztalanul járják végig a minisztériumokat. Egyik minisztériumtól a másikig küldöztetik őket. Az interveniáló zsidó képviselő először Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszterhez fordultak, aki

kijelentette, hogy az ügyben mindössze annyit tehet, hogy a zsidó delegációt átkíséri a szomszédos beszarábiai minisztériumba.

Brandsch miniszter át is kalauzolta a zsidó delegációt Crísti államtitkárhoz, az újdonsült beszarábiai alminiszterhez, aki

órak hosszat magyarázta a zsidó delegációnak, hogy milyen jó kapcsolatai vannak neki a beszarábiai zsidósággal és megmutogatta azokat a táviratokat, amelyekben az izraeli és kisenevi hitközségek elnökei miniszteri kinevezése alkalmából őt üdvözölték. Crísti miniszter, miután a zsidóság iránti rokonszenvéről ilyen pregnáns módon biztosította a küldöttséget, kijelentette, hogy bármennyire is sajnálja az ügyet, a kormány kénytelen volt az iskolák bezárását elrendelni, mert a katonai jelentés világosan és hivatalosan mutatta ki, hogy a sorocai zsidó liceum a kommunista mozgalom tüzfészke.

Hasztalan volt a zsidó képviselőknek és az Uj Kelet munkatársának minden ellenvetése. Bár a beszarábiai miniszter maga is elismerte, hogy a cionizmus és kommunizmus nem fér meg egy gyéké-

nyen s elismerte azt is, hogy helyesebb lett volna, inkább eljárást indítani a tanulók, vagy a tanári kar ellen, még sem tudja egyébbel biztatni a zsidó delegációt, mint egy konvencionális mosollyal. Sűrű egymásutánban vonogatta a vállát az új beszarábiai miniszter, míg végre egészen félszegen megszólalt:

— Ugy-e, uraim, természetesnek találják, hogy egyelőre semmit sem mondhatok. Összeköttetésbe fogok lépni a belügyi és hadügyminisztériummal,

kérem Önöket, jöjjenek el a jövő héten. Diamant képviselőt később Ottescu belügyi alminiszter fogadta. Ő már többet mondott:

— Kérem, az a bolsevik intézet... Különben is nem az én hatáskörömbé tartozik.

A Zsidó Parlamenti Klub most erélyes parlamenti akcióra készül, hogy kikényszerítse a betiltó rendelkezés visszavonását.

(h. e.)

Két megye kereskedőit és vállalkozóit zsarolta végig egy bukaresti álsinspektor

Veszedelemes szélhámosbandát tartóztalt le a bukaresti csendőrség

Bucuresti-Bukarest, január 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Feltűnéseltető leleplezés történt ma Bukarestben, melynek során egy négytagú szélhámos társaságot tartóztaltak le a csendőrség. A csendőrségnek olyan irányú információi voltak, hogy Ilfov és Vlasca megyékben emberek járnak, akik magukat inspekto-

roknak adják ki és ezen a címen nagyobb cégeknek könyvvizsgálatokat tartottak, azonnal beinkasszalva természetesen a büntetéseket is. A csendőrség megállapította, hogy a banda vezérét Alfonz Saint Ormernek hívják és valóban mint a kereskedelemügyi minisztérium vezérinspek-

tora szerepel a vidéken. Az álsinspektor büntérsaival egész se-reg vidéki vállalatot „vizsgált” felül és ugynevezett visszaéléseket állapított meg, amelyekért 1000—5000 ezer lejes bírságot rótt ki. A csendőrség az ötletes szélhámosokat az ügyészségnek adta át.

Egyhavi börtön a miniszterelnökhöz intézett táviratért

Amikor a miniszterelnök megharagszik a bukovinai répatermelők elnökére

Csernovic, január 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy a kormány annakidején hosszas tárgyalásokat folytatott a cukorgyárosokkal a cukorárak leállítására érdekében. Ugyanakkor a cukor répatermelők szövetsége is bekapcsolódott a tárgyalásokba. A kormány a cukor-répatermelők ellen különböző intézkedé-

seket fogantatott, amelyek miatt a bukovinaiak tiltakoztak Jorga miniszterelnöknél. A szövetség nevében Brecher Mesulem küldött táviratot Jorgához, aki ezt tiszteletlen hangon találta és hatóságserzési pert indított Brecher Mesulem ellen.

A csernovici ügyészség által befejezett

vizsgálat után a törvényszék óriási érdeklődéssel kísért tárgyalása ma zajlott le a törvényszékben. A törvényszék a Marzescu törvény alkalmazásával bűnösnek mon-dotta ki Brechert és hatóságserzés címén egyhavi fogházbüntetésre ítélte. Brecher az ítélet ellen a táblához fellebbezett.

A francia nacionalista sajtó megtorlási rendszabályok életbeléptetését követeli Németország ellen

Laval nem tartja megengedhetőnek, hogy az adós Németország diktáljon feltételeket Franciaországnak. Londonba megy a francia miniszterelnök, akinek ismét bizalmat szavaztak

Párizs, január 23. A kamara tegnapi ülésén a kormány nyilatkozat vitájának végén Laval újra felszólalt s választott a vitában elhangzottakra. Sajnálattal emlekezett meg arról, hogy Briand gyengélkedése miatt nem maradt meg a külügyek vezetésénél. Hangoztatta, hogy ő maga is Briand tanítványa s fogadalmat tett arra, hogy békepolitikáját ő is folytatni kívánja. A jóvátételek ügyében szükségesnek találta újra hangoztatni, hogy kormány nem engedheti az elődök által szerzett jogok megsemmisülését. Franciaország elfogadja a jóvátételek leszállítását, de csak addig a mértékig, ameddig szabadul saját fizetési kötelezettségétől. Újlag tiltakozik Brüning nyilatkozata ellen. A bazieli szakértők jelentése alapján Németország legfeljebb halasztást kérhetett volna. A francia álláspont megfelel a szerződések rendelkezéseinek.

Nem tartja megengedhetőnek, hogy a jóvátétel kérdésében az adós Németország diktáljon.

Es nem lenne a francia nemzeti méltó-

sággal sem összeegyeztethető. Laval bejelentette, hogy a jóvátétel kérdésében még lesznek tárgyalások az érdekelt kormányok között. A leszerelés terén Franciaország pozitív javaslatokkal fog Genfben előállni, de rögtönzésekhez, amelyek biztonságát veszélyeztetnék, vagy azt csorbítanák, nem adja hozzájárulását. A szavazás során Herriot napirendi indítványát 303 szavazattal 265 ellenében elvetették s a bizalmi szavazásnál 312 szavazattal 261 ellenében bizalmat szavaztak Laval új kormányának.

Laval kamarai beszédével kapcsolatban több párizsi lap megtorlási rendszabályok Németország elleni életbeléptetését követeli. Azt javasolják, hogy Franciaország ne ujtssa meg a februárban lejáró német devizahitelt és mondják fel a francia-német kereskedelmi szerződést. Egyébként Davis volt amerikai hadügyminiszter. Hoover elnök különleges megbízatása alapján tárgyalást kezd francia kormányférfiakkal a háborús tartozások ügyéről.

A Morningpost értesülései szerint La-

val vasárnap este, vagy hétfőn Londonba érkezik s egy napot az angol fővárosban tölt.

Ez idő alatt Laval az angol kormányférfiakkal alaposan meg fogja beszélni a jóvátételek kérdését.

Politikai körökben valószínűbbnek tartják, hogy a francia miniszterelnök angolai látogatása a jövő hét végére marad. Briand távozásával kapcsolatban.

— Nem lehet megélni Angliában évi százezer fontból. Londonból jelentik: Adóügyi szakértők kiszámították, hogy Angliában lehetetlenség évi 100.000 fontból megélni. Ennek a jövedelemnek évi adója 61.522 font és miután a tőkét végéig örökösödési adó ellen is szokás biztosítani, ami a tőke 50 százalékát emésztene fel, az évi 46.000 font újabb terhet jelent. A 100.000 fontból tehát adókra és biztosításra évi 107.522 fontot kellene fizetni.

esztinába telepíthetom, hogy ez is milációs tettetés, a népekbe való bejellett. Jól tudjuk, és cionizmus: egy vessük a célt és a nevén a gyerme-

porttal egyidejűleg héber kör is.

Dr. Werner Bloch sa során meglátó- zót, a reformátu- A rendkívül ba- rán a püspök töb- ket mondotta:

arátaim már több- hogy ne nyilatkoz- ett. A magyar zsi- zt! Ezt a felfogás- itt voltak Stern ég elnöke és Sza- lóskál szerkesztője. Észrevettem, hogy nizmistútl. De kéri- ánk, magyarokra, vagyunk, ha törté- karnánk újra lete- ágban? Persze a félnek a cionizmus nalizmusától, mert erre akarnak hu-

zsidóság berkeiben

RT

etközi kor- seny rész- gramja

uár 23. (Az Uj korcsolyaverseny an hatalmas az ér- den valószínűség- nök fogják figye- mzetközi verseny- g nem mindenna- szépmultu Kor- vanéves fennállá- a legimpozánsabb zzel a versennyel- nyzóinek a roma- találkozása azért Erdélyben eddig nemzetközi ver- korcsolyázóknak- muk erejüket a- ökkel összemérni- gét növeli, hogy a- endkívül értékes ki a bajnokságok

gokon a legjobb- A gyorsstavokon- árdos ellen fog- bb erdélyi gene- ita, Windtner és- alószínűleg világ-

A műkorcsolya- assói és marosvá- özött fog eldőlni Horosz Béla har- megvédeni baj- páros versenyek- serseny, amelynek- rendezőgárda- ja. A versenyek- zó:

atéri nagyjéggpá- abajnokságok és s gyorsversenyek- a gyorsversenyek- kor: a KKE Ma- tti jégpályán a- ok és nemzetkö- ek. Este 7 órakor- zes helyiségeiben- innepélyes díjki- árai: a gyors- 20 lej, a műkor- ades jegy 50 lej, endelkezőknek 30- iték ára 50 lej, kozás a bankett- ban és a jegy-

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

(Csak azokra a kérdésekre válaszolunk, amelyeknél a jelige mellett feltüntetni a kérdező teljes nevét és címét is)

P. M. A törvény értelmében lakásában sem játszhat semmilyen kártyával, vagy römikövel, amely nincs monopóliárúként megpecsételve. Még akkor is fennáll ez, ha a römít nem kőből, hanem fából, vagy papírból készítették.

L. M. Santau. Az ideai katonai sorozások az egész országban március 15-én veszik kezdetüket. Hogy az egyes megyékben pontosan melyik napon fogják megkezdeni, ezt még nem lehet tudni.

K. J. Ermihályfalva. A hivatalos rendelet, amely a Monitorul Oficialban is megjelent, úgy szól, hogy ebben az esztendőben is február elsején életbelép a belföldi tüzifa kedvezményes szeszöntarifa. Magánértékesítésnek azonban arról szólnak, hogy a hivatalos lap közleménye ellenére mégsem fog életbelépni, mert időközben állítólag felfüggesztették ezt a rendeletet. A közeli napokban hivatalos helyről is valószínűleg meg fogják ezt erősíteni. Addig azonban nem adhatunk Önnek precíz és biztos információt.

H. G. Tasnád. Második előfizetési részlete 1931 június 27-én kezdődött. Erre eddig 200 lejt fizetett és így előfizetési hátraléka szeptember 1-től február 1-ig azámítva 500 lejt tesz ki. Rendkívül örvendően, ha ígéretét mielőbb beváltaná.

V. A. Huedin. Sajnálattal értesültünk leveléből az ottani cionista közéletben dúló viszályról. Az Uj Kelet azonban nem lehet az a fórum, amely a differenciákat eldöntheti. Nemesak azért, mert egyesületi polémiába nem bocsátkozhat, hanem azért sem, mert ezzel nem szolgálna a békes harmonia helyreállításának ügyét. Már pedig ez kell hogy legyen a célunk. A lehelyesebbnek tartanánk, ha a kolozsvári cionista helycsoport, illetve az itteni mizrahi vezetők közbejárását vennék igénybe. Éppen azért kérjük, értesíteni bennünket, hogy hozzájárulását adja-e ahhoz, hogy levelét átadjuk a helycsoportnak illetve a Mizrahi itteni exponenseinek elintézés végett.

F. V. Ruscova. Ahhoz, hogy második kérdésére is válaszoljunk, szükséges annak ismerete, hogy ki az, akivel szemben a követelése fennáll, magános-e, vagy nem. Mert a személyi minőség szerint különböző eljárások válnak szükségessé.

Sorsjegyek. Az alábbi sorsjegyek nem nyertek: Zsidókórházsorsjegyek: 25479, 25480, 25451, 28996, 28997, 69736, 26281, 25611, 66301, 66302, 66304, 66305, 66307, 66308, 66309, 66310, 66311, 66312, 66313, 66314, 66315, 66316, 66317, 66318, 66319, 66320, 66132, 66130, 11551, 55290, 61583, 61594, 61577, 19114, 111153, 142923, 66306. Mentősorsjegyek: 323, 17121, 49511, 66165, 23103, 64, 978, 67027, 64424. — Református kórház sorsjegyek: 92494, 92485, 92499.

Ch. C. Rév. Mi hiába ajánlanánk spanyolországi ismerősöket. Ön csak akkor venné ezeket hasznát, ha ők Önt érkölsi, politikai és pénzügyi garanciát vállalnak. Madridban csak szakemberek elhelyezkedése kilátásos. Kereskedők inkább Barcelonában boldogulhatnak. Most azonban sehol sem tanácsos idegennek menni, mindaddig, amíg az ország új rendje meg nem szilárdul. Egyébként, ha mégis igénybe akarja venni, megadjuk Önnek barcelonai ismerőseink címét: Meir Lövy Posta Generala és José Alkalay, Str. Gen. Pardiniás 25.

„Cherem“. 1. Letelepedni Spanyolországban csak azoknak érdemes, akik olyan foglalkozást űznek, amelyben Spanyolországban kereslet van. 2. A bucaresti spanyol konzul készséggel elősegíti ilyen esetben a beutazást. 3. Legjobb Catalonia klímája és legkellemesebb városa Spanyolorzágnak Barcelona, amely egyrészt magában a portmentességet, a tengeri levegőt és a gyönyörű vidéket. Barcelona mint kereskedelmi központ, a világkereskedelem egyik fontos centruma. 4. Kérdezze meg a konzulátustól, van-e a fakeskedelmnek és cementiparnak érvényesülési lehetősége. 5. A zsidó kérdést egyelőre a spanyol kormány felfüggesztette. A gazdaságban számbajöhető elemek származásukra való tekintet nélkül bevándorolhatnak. 6. A zsidók vallási szervezkedése folyamathban van és a közársasági kormány jóindulattal viseltetik a szervezkedéssel szemben.

S. A. Udvari. Nem volt örökségről szó, hanem egy hagyatéka kamataiból jutott egy bizonyos szubvenció az iklódi jesivának. A jesiva nem oszlott föl és a tanulók egy részét nem azért küldték haza, mint ha véglegesen elbocsátattak volna, hanem miután tavaszig igen kevés munka van, szabadságotlák őket. Kérésével egyébként forduljon az Árvagondozó központjához, amelynek patronátusa alatt áll az iklódi jesiva, ahol bizonyára kedvezően fogják az Ön ügyét elintézni. Az Árvagondozó központja címe: Cluj, Str. Paris 36.

Érdeklődő Oradea. 1. Az 1929 januárjában megszavazott pénzügyi törvény állapítja meg a román bankjegykibocsátás törvényes fedezeti arányát. Ugy a Banca Nationala, mint a pénzügyminisztérium tartoznak ezt a rendelkezést respektálni. A Banca Nationala kéthetéként köteles jelentést közzétenni működéséről és ebben beszámolni az emisszió állásáról. A bankjegykibocsátást tehát — ha úgy tetszik — az egész ország ellenőrizheti. Roger Auboin, a jegybank francia ellenőre egyébként előzetesen is ellenőrzi, hogy a bankjegykibocsátás ne lépje túl a törvényes határt. 2. Romániában a halálbüntetést az 1923-ban megszavazott alkotmány tiltja. Az alkotmány eme intézkedése humanitárius szempontoknak köszöni létét. 3. A fasiszmus olasz eredetű: Mussolini alapította meg a fasiszta pártot, mely az olasz politikai zűrzavarban terrorral és puccsal szerezte meg a hatalmat. A fasiszmus politikai és világnézeti lényegét nehéz néhány szóban megvilágítani. Röviden úgy lehet jellemezni, hogy a fasiszmus túlzó szovinizmus jelszavával egy kiváltságos réteg vagyoni és politikai kiváltságait akarja biztosítani a nagy többség érdekében szemben, a nemzeti elzárkózást és a „szent önzést“ hirdeti a többi népek érdekei felett. Szelleme militarista, erőszakos, a középkori kalóz-mentalitás maradványa, mely minden erőszakot, amely a maga hatalmát és durva érdekeit szolgálja: jogosnak itél. Az olasz fasiszmus kivételesen nem antiszemita, míg az osztrák Heimwehr-, a lengyel Slachta- és a német Hitler-mozgalom, a magyar fegyvédőuralom antiszemita-jellegű. A kommunisták a módszereik tekintetében igen közelállanak a fasisztákhoz, ők is ellenfeleik brutális megsemmisítésére törnek, sőt a világnézetiük velük teljesen azonos szociáldemokraták ellen is hadakoznak, akik a szocializmust a nép-többség akaratából akarják megvalósítani. Ennek ellenére a fasiszták és a kommunistákat egy világ választja el egymástól. A fasiszmus nacionalista, a kommunizmus internacionalista, a fasiszmus hol nyíltan, hol rejtetten a kapitalisták, illetve a katonai klikkek és földbirtokosok zsoldjában áll, — a kommunisták a kapitalizmus megsemmisítését akarják és helyette a kollektív, profitmentes, minden dolgozó szükségleteit kielégítő társadalmat akarnak teremteni, amelyben a politikai uralmat is kizárólag egy párt: a kommunista párt gyakorolja.

Dr. N. I. 1. Jogszigorlat nélkül nem jegyvezethető be az ügyvédjelöltek közé. 2. Vagy az ugynevezett pozitív szigorlatot kell letennie (drept civil local, drept civil raman, drept comercial local, drept comercial roman, procedura civila) vagy pedig megszerzi az ügyvédi gyakorlatra képesítő licencét (drept civil, drept comercial, drept penal, drept condititional). 3. Az új ügyvédtörvény értelmében legkésőbb június 1-ig le kell tennie a szigorlati vizsgákat, hogy az ügyvédi kamarába beiratkozhassek. 4. Kolozsváron jogi vizsgákra előkészítő magánseminárium nincs, de esetleg igénybe veheti valamelyik szegényebb sorsú szigorló jogász segítségét. Ebben a tekintetben készséggel szolgálunk utbaigazítással.

Sp. S. Carei. Kérdései olyan természetűek, hogy szükségesnek tartjuk a levelében való választást. Rövidesen megkapja levelünket.

S. Z. Tasnád. Ilyen tartalmú közlemény nem jelent meg az Uj Keletben. Mindenesre utána nézünk és későbbi számunkban válaszolunk kérdésére.

„Ramban“. Színes glasszé keztűnek házi tisztítása nem ajánlatos. Benzinben kimosva megtisztul ugyan, de színeha gyott lesz. Az említett célra nagyon alkalmas fehér „satin“-ből vagy crep de chine“-ből készült ruha. Kimondott estélyi ruha nem ajánlatos, mert uccára nem alkalmas.

Egy régi előfizető. Kosmetikus tanácsadónk véleménye szerint csak a hegyes megvizsgálása után lehet kérdését precízen megválaszolni.

F. J. Arad. A kérdéses zenemű sem könyvtárunkban sem a kolozsvári zeneműkereskedésben nem kapható.

sen azonos szociáldemokraták ellen is hadakoznak, akik a szocializmust a nép-többség akaratából akarják megvalósítani. Ennek ellenére a fasiszták és a kommunistákat egy világ választja el egymástól. A fasiszmus nacionalista, a kommunizmus internacionalista, a fasiszmus hol nyíltan, hol rejtetten a kapitalisták, illetve a katonai klikkek és földbirtokosok zsoldjában áll, — a kommunisták a kapitalizmus megsemmisítését akarják és helyette a kollektív, profitmentes, minden dolgozó szükségleteit kielégítő társadalmat akarnak teremteni, amelyben a politikai uralmat is kizárólag egy párt: a kommunista párt gyakorolja.

Dr. N. I. 1. Jogszigorlat nélkül nem jegyvezethető be az ügyvédjelöltek közé. 2. Vagy az ugynevezett pozitív szigorlatot kell letennie (drept civil local, drept civil raman, drept comercial local, drept comercial roman, procedura civila) vagy pedig megszerzi az ügyvédi gyakorlatra képesítő licencét (drept civil, drept comercial, drept penal, drept condititional). 3. Az új ügyvédtörvény értelmében legkésőbb június 1-ig le kell tennie a szigorlati vizsgákat, hogy az ügyvédi kamarába beiratkozhassek. 4. Kolozsváron jogi vizsgákra előkészítő magánseminárium nincs, de esetleg igénybe veheti valamelyik szegényebb sorsú szigorló jogász segítségét. Ebben a tekintetben készséggel szolgálunk utbaigazítással.

Sp. S. Carei. Kérdései olyan természetűek, hogy szükségesnek tartjuk a levelében való választást. Rövidesen megkapja levelünket.

S. Z. Tasnád. Ilyen tartalmú közlemény nem jelent meg az Uj Keletben. Mindenesre utána nézünk és későbbi számunkban válaszolunk kérdésére.

„Ramban“. Színes glasszé keztűnek házi tisztítása nem ajánlatos. Benzinben kimosva megtisztul ugyan, de színeha gyott lesz. Az említett célra nagyon alkalmas fehér „satin“-ből vagy crep de chine“-ből készült ruha. Kimondott estélyi ruha nem ajánlatos, mert uccára nem alkalmas.

Egy régi előfizető. Kosmetikus tanácsadónk véleménye szerint csak a hegyes megvizsgálása után lehet kérdését precízen megválaszolni.

F. J. Arad. A kérdéses zenemű sem könyvtárunkban sem a kolozsvári zeneműkereskedésben nem kapható.

lásra, aki sokkal tartozik, az amugy is menthetetlen. Bizonyos tartozásokat rövidebb, másokat pedig hosszabb időre kell konvertálni. Bizonyos konvertálások megvalósíthatók az adós és hitelező között az állam intervenciója nélkül is.

A nemzeti-parasztpártiak ezenfelül még azt is kívánják, hogy a kormány mentse meg a népbankoknál lévő parasztpéteket. Végül Argetoianu kénytelen lesz figyelembe venni a Banca Nationala, illetve Roger Auboin bizonyos kívánságait is. A konvertálási törvényjavaslatból törvény lesz, de kétségtelen, hogy Argetoianu kénytelen lesz alapvető módosításokhoz hozzájárulni. Ellenkező esetben a liberálisok a nemzeti-parasztpárt meg fogják akadályozhatni a javaslat megszavazását.

A prémiumot reklámlikják a gabona-exportőrök. Bukarestből jelentik: A temesvári gabonaexportőrök egy küldöttsége ma megjelent a földművelésügyi minisztériumban és a gabonakiviteli prémiumhátralékok sürgős kifizetését kérte. A minisztériumban kedvező ígéretet kaptak.

Mérséklék a minimális adót? Bukarestből jelentik: Az Adeverul és Lupta a pénzügyminisztériumban azt az információt szereztek, hogy a kereskedőknek a minimáladó elleni tiltakozása alighanem eredménnyel fog járni és a pénzügyminiszter le fogja szüntetni ennek az adónak az alsó határát.

A jövő héten életbelép az osztrák-magyar-román kompenzációs egyezmény. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala és az osztrák és magyar jegybankok között a kompenzációs pénztár létesítésére folytatott tárgyalások sikerrel jártak. Most készítik el a pénztár működésének szabályzatát. Az egyezmény a jövő héten életbe lép.

Csehszlovákia megszigorította az áru-behozatalt. Prágából jelentik: Áru-behozatal Csehszlovákiába csak engedély-okirat alapján lehetséges, amelyet a jegy bank vizuálisan állít ki. Engedély nélkül hitelre sem lehet árut importálni.

EGYESÜLETI ÉLET

A CRISTAL PALACE összes termeiben vasárnap délután öt órai kezdettel teadélután rendez a kolozsvári Zsidó Nőegylet. A teadélután iránlyan igen élénk érdeklődés nyilvánul meg.

A nagyváradi Malbis Arumim egyesület tisztújító közgyűlése. Impozáns keretek között zajlott le a Malbis Arumim egyesület évi tisztújító közgyűlése. Grosz Sándor gondnok számolt be az egyesület elmúlt évi eredményes munkásságáról és fejlődéséről. Minden szombat délután tanulságos előadásokat tart Friedman M. D., az egyesület rabbija, Friedman Armin pedig naponta két siur-előadást tart. Este maariv után Misnajeszt és hajnalban Talmudot ad elő. Ungár Adolf az egyesület eddigi munkásságát méltatta, különösen Nagy Benjámint áldozatkészségét, aki az aradi uton levő házat az egyesületnek adományozta. Kiemelte továbbá Weisz Samu elnök és Grosz Sándor gondnok lelkes munkásságát. A közgyűlés a következő vezetőket választotta meg: örökös díszelnök Nagy Benjámint, elnök Weisz Samuel, gondnokok Farkas Z. Lajos és Grosz Sándor, pénztárnok Grün Sámuel. Előjárósági tagok: Ungár Rudolf, Ganz Hermann, Friedman Armin, Fried Benjámint. Tiszteletbeli jegyző Glück Lajos. A közgyűlés Weisz Samuel zárószavaival nyert befejezést.

Február 6-án megoldódik a Zsidókórház egymillió sorsjegyének rejtélye. Erre a titokra fog mindenki magyarországot kapni február 6-án, a Hitachdut Haavoda műsoros estélyén, amelynek keretében színer kerül Szabó Imre, „Telitalál“ című sorsjegy-tréfája. A műsor keretében újra fellép a Hitachdut Haavoda kitűnő szavalókórusa, amely ezalkalommal a „Futószalag“ című verset adja elő, továbbá az énekkar is szebbnél-szebb dalokkal fogja szórakoztatni a közönséget. A pompás műsor után reggelig tartó tánc következik a Magyar Színház zenekarának kísérete mellett. Táncverseny, női szépségverseny és férfi csunvasági verseny, tombola stb. fognak kitűnő szórakozást nyújtani az estély közönségének. Az estély február 6-án este 9 órakor az Építőmunkásokon Str. Văii (Patak u.) 7 szám alatti összes termeiben lesz megtartva.

A h

Madridban a király a bér a csöndje, régi mai és enye kilátás spanyol fővárosban) tettek, amikor, nem jártam. Cervantes évfőtet. Cervantes e plasztikus illusztráció nagy lánzsás sovány gebéjén, szegény Rosalindén és melle puffadt, vastag szőbor minden más, vásnál az emlékembe bizonyára a különös fennállott a szimbólus. Mert a spanyol ur és nem huzza ki magát. Aki hatalmi pozícióban zott helyen ült akkor diktátor és Martinez belügyminiszter, a tagjai, akik délután madridi Granviara egytő-egyig kövéren jük nem nyilvánult tásán és a fejük h szont a nép között, típusokkal sem leh vantes kora óta tel változott Spanyolor a képe.

Es abban az időt tendő előtt valahog gen, hogy a spanyó képe és benső lényeg póke, szerzetesek, ap nyeges kétkerekű hi Hispánok, angol é márkájú gépkocsik í sabb, a Naphoz című sol), amely a régi é szol, hűséges tükr esiny pénzváltó üz esijaival, villamos földföldötti forgalmá gótt reggeltől késő gaiban, sápadtan, kel és keményen ki

Ezen a téren, ki ottam egy öt dollár szilárd spanyol pez kedtem egy pesti el nyomban elvezetett nyákra. Nem külön vány és élmény volt káshajlékainál. Ezel kirívó igazságtalan a Favoriten nyomor Ferencváros elszánt szántásig vérmesebb spanyol szegények a darisabbak. Vadság perzselő afrikánizm és tartózkodás né idegen előtt is fölt volt éppen munka panaszokdakt a ros munkaidő miatt, gy gon mondták el, miniszter, milyen degre a munkásv fogságuk alatt alka zókésre, hogy az ő A királyt sem kim elleni háboru vesz méltatlannak mondo Ben ilyen gyöngén zet, mondták, egy élen sem maradhatn

Laka

minden pénzbefekt zikómentesen szép k hez ju egy közszükségleti zatala által. Falusi mint városi lakatos nal pontos című Gyári váll Postal

KÖZGAZDASÁG

Alapvető módosításokat fognak eszközölni a mezőgazdasági tartozások konvertálásáról szóló törvényjavaslaton

A liberálisok és a nemzeti parasztpárt állást foglaltak a javaslatlall szemben. Auboinnak is vannak kívánságai

Bucuresti-Bukarest, január 23. (Az Uj Kelet tud.) Vezető kormánykörökben az Adeverul szerint fölöttébb sajnálják, hogy hozzájárultak a mezőgazdasági tartozások konvertálásáról szóló törvény elhalasztásához. Ezzel kapcsolatosan ugyanis fel kellett függeszteni a mezőgazdasági tartozások végrehajtását, ami azt a hitet hintette el a falvakon, hogy a tartozásokat egyáltalán nem kell fizetni. A parasztszok most már nem is igen fognak örülni a konvertálásnak, mert az mégis jelent számukra valamelyes fizetési kötelezettséget, míg a mai állapotok mellett sem milyen tartozásokat nem kell fizetniük. Ezért van az, hogy Andrei Corteanu képviselő, Argetoianu jobbkeze, bizonyos „az adósok javára mutakozó belteges szentimentalizmusról“ vezércikkézik az Argusban és megállapítja, hogy ez a szentimentalizmus fölöttébb káros az ország gazdasági életére.

A helyzet e pillanatban az, hogy egy a liberálisok, mint a nemzeti-parasztpárt a kormány javaslatának alapvető módosítását kívánják. A liberálisok szerint a javaslat alkalmazhatatlan, miután a kormány nem rendelkezik a konvertáláshoz szükséges anyagi eszközökkel. Ezenfelül pedig nem lehet a konvertálásra általános érvényű szabályokat felállítani. Akinek kevés tartozása van, nincs szüksége a konvertá-

1 öll. bükkhasáb tűzifa
(szurduki) házhoz szállítva
Lej 1000' —
Telefon II-06 **CALCIT r. t.-nál** Telefon II-06
Rendelések felvétele: Cal. Victoriei 45. és Reg. Ferdinand 12. (Hercules)
Strada Gă-ii 23. Csurdával szemben

A háborgó Spanyolország

Madridban a királyi palota előtt (ez a tér a csöndje, régi szobrai, intim lugasai és enyhe kilátása miatt legszebb a spanyol fővárosban) két szobrot készítettek, amikor, nem is olyan régen, arra jártam. Cervantes és Kolumbus Krisztus-képe. Cervantes emlékművéből csak a plasztikus illusztráció volt készen, a nagy lánzsás sovány Don Quichote az ő gebéjén, szegény buta vén kancáján, Rosalindén és mellette a még butább puffadt, vastag Sancho Pansa. Ez a szobor minden más, sokkal különbb alkotásnál az emlékembe horgonyozta magát, bizonyára a különös ellentét miatt, ami fennállott a szimbólus és valóság között. Mert a spanyol ur nem szikár általában és nem húzza ki magát gögös heneccéssel. Aki hatalmi pozícióban és pénzre párnázott helyen ült akkor, Primo de Rivera, a diktátor és Martínez Anido, a félelmetes belügyminiszter, a gazdagok klubjának tagjai, akik délutánoként kiültek a madridi Granviára néző kirakataikba, egytől-egyig kövér emberek voltak, a gögjük nem nyilvánult meg a nyakuk tartásán és a fejük hátravettségén. Viszont a nép között az elégedett, kövér típusokkal sem lehetett találkozni. Cervantes kora óta tehát gyökeresen megváltozott Spanyolország társadalmának a képe.

És abban az időben, vagyis két esztendő előtt valahogy megérezte az idegen, hogy a spanyol társadalom külső képe és benső lényege nem egyeznek. Papok, szerzetesek, apácák, bársonyos, szőnyeges kékterekű hintók, a legfényűzőbb Hispánok, angol és amerikai előkelő márkájú gépkocsik cikkáztak a legesodább, a Naphoz címzett téren (Puerta del Sol), amely a régi és modern Spanyolország hűséges tükré, ősi házaival, kisnyírnépváltó üzleteivel, öszvéres kosztájával, villamosaival, földalatti és földfelszíni forgalmával. De itt hőmpölygött reggeltől késő éjszakáig a nép, rongyokban, sápadtan, beesett szemüregűkkel és keményen kiugró pofacsontjaival.

Ezen a téren, kicsiny bankokban váltottam egy öt dolláros, akkor még nagyon szilárd spanyol pezétakra. Itt megismerkedtem egy pesti elektrotechnikussal, aki nyomban elvezetett madridi munkástanyákra. Nem különbb, nem rosszabb látvány és élmény volt más városok munkáshajlékainál. Ezek is harsogták a kor kirívó igazságtalanságait, akár Bécsben a Favoriten nyomorgói, akár Pesten a Ferencváros elszántjai. De a spanyol elszántság vérmesebb, áldozatkészebb, a spanyol szegények a tettek óráiban szolidaritásosabbak. Vadságukban van valami perzselő afrikánizmus. Sokat beszélnek és tartózkodás nélkül szokimondók. Az idegen előtt is föltarták magukat. Nem volt éppen munkanélküliség akkor, de panaszkodtak a rossz bérek és hosszú munkaidő miatt, gyűlölettől lángoló hangon mondták el, hogy Primo belügyminiszter, milyen eszközökkel tette hűgére a munkásvezéreket. (Vizsgálati fogságuk alatt alkalmat adott nekik a szokásra, hogy az őrség lelőhesse őket.) A királyt sem kímélték. A rif-kabílok elleni háború veszteségeiért őt okozták, méltatlannak mondták a trónusra, aki-ben ilyen gyöngén buzog a felelősségérzet, mondták, egy közigazgatási kerület élén sem maradhatna prefektusnak.

Lakatosok

Minden pénzbefektetés nélkül és rizikómentesen ma is még

szép kereset- hez juthatnak

egy közszükségleti cikk forgalombahozatala által. Falusi lakatosok épp úgy, mint városi lakatosok adják meg azonnal pontos címüket levelezőlapon.

Gyári vállalat CLUJ, Postafiók 20.

Valahogy így beszéltek akkor a munkások és ezeket hallottam más adatokkal, de ugyanabban a szellemben a katalániai városok polgáraitól. Sok a pap, sok a kötött birtok, sok a feudális ur, sok a panama, sok a középkorról visszamaradt törvény és intézmény, a legmodernebb technikai és szellemi kultúra mellett sok a fejlődést gátló esőkevény.

Azt mondtam akkor Révész Andornak, a legnagyobb monarchista újság szerkesztőjének, hogy nem jó vége lesz ennek.

— Két év múlva — mondtam neki — nagyon szeretnék Északafrikába utazni és pedig Spanyolországban keresztül. Meggyőződésem szerint nem egy spanyol monarchián fog utam átvezetni.

Hitetlenül bólogatott.

— Spanyolország volt már köztársaság. Rövidesen megint királyság lett!

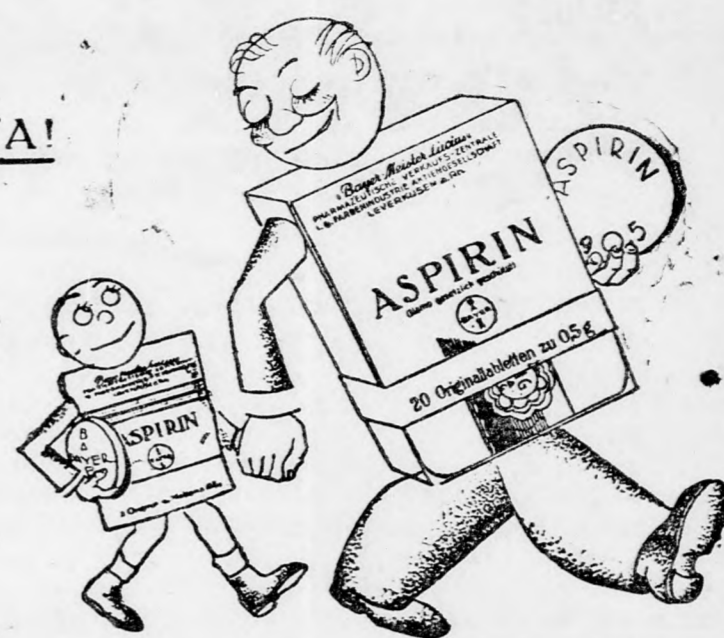
— Az akkor volt. Most a forradalmaknak is más arcukatjuk van. Polgári vagy munkás köztársaság — ez a kérdés. És talán Spanyolországban is így fogalmazzák meg a problémát.

Nagyon szeretett és naivnak mondtam. — Nem ismeri Spanyolországot, kollégám. Nem is csodálom, hogy ilyen prognozistákat állít föl.

Szeretnék most találkozni Révész Andorral.

De azért talán neki is igaz lehet. Mert olvasom, hogy az új köztársaság elnöke a jó öreg Alcalá Zamora professzor nem akarja aláírni a jezsuiták kiűzetésére és birtokaik elfoglalására vonatkozó rendel-

A nátha és mindennemű
hűlések gyógyszere az
ASPIRIN-TABLETTA!

ASPIRIN De csakis valódi, a „BAYER-KERESZTTEL” és eredeti csomagolásban 20 és 2 tablettával

kezést. A jezsuiták ugyanis memorandumot terjesztettek a kormány elé, amelyben kimutatják, hogy ők nem tartoznak a papi rendnek abba a kategóriájába, amely az új alkotmány szerint nem maradhat az országban. Ők nem teszik le az úgynevezett „negyedik esküt”, amely a pápai szubordinációról szól, tehát kiűzetésük alkotmányellenes lenne. Az államfő pedig törvénytelenesen nem követhet el.

A felelet erre az álláspontra megjött: a tömegek megstromolták a jezsuiták kolostorait és nagy területeken általános sztrájkot proklamáltak. Ostromállapot lett ennek a reakciója és nagy, általános

zavar. Még megtörténhetik, hogy nem nekem lesz igazam, hanem kiváló kollégámnak.

Lehetséges vajjon, hogy hosszú marangolások után megint visszajön a monarchia? De akkor a kövér lovagok lesóványodnak, mint Don Quichote alakja a királyi palota előtt. Viszont nem valószínű, hogy a Sancho Pansák vastagok leendenek és puffedtek. Bámulatos, szépséges, furcsa, drága Hispania! Megborzadok, valahányszor olvasom a nagy zajlásról szóló híreket. (sz. i.)

Negyvenmillió devizacsalást leplezett le a berlini rendőrség

A vonaton tartóztatták le dr. Gutherzt, egy nagy londoni bankház németországi képviselőjét

Berlin, január 23. A londoni Singer és Friedländer Bankház képviselőjét, dr. Gutherzt, a berlini rendőrség utasítására a cseh határon letartóztatták és a német fővárosba szállították. Ugyancsak letartóztatták a berlini bankközvetítő hivatal Palari nevű tulajdonosát. Gutherz dr. uton volt Marienbadba és a vonat egyik elsőosztályú fülkéjében érte a letartóztatás. A berlini lapok szerint a köztöltés napokban más bankárok és magánszemélyek letartóztatása is várható. A Singer és Friedländer londoni bankház németországi követeléseiből mintegy ötszáz ezer márkát elkobozott a rendőrség. Gutherz dr. és Palari büne az, hogy vétettek a legutóbb kiadott szigorú

devizarendelkezések ellen. Gutherz dr. a német devizahivatal engedélyével német papirokat hozott a londoni piacra Berlinbe, körülbelül egymillió márká, tehát közel 40 millió lej értékben. Az értékpapirokat Berlinben más papirokra cserélte ki azzal, hogy Londonba juttatja őket. A devizahivatal azonban megtudta, hogy Gutherz dr. nem utalta át az újonnan szerzett értékpapirokat Londonba, hanem különböző közvetítő és magánbankokkal lépett érintkezésbe. Eladta a becsesült értékpapirokat és németmárka-folyószámlákat nyitvatott magának. A devizarendelet szerint az ilyen folyószámlák úgynevezett zárolt számláknak tekintetnek és

tulajdonosaik nem rendelkeznek szabaddon a pénz fölött. Gutherz dr. nem respektálta ezt a rendelkezést. A német devizahivatal értesülései szerint más angol bankok is ilyen módon fizetnek német márkában a német piacon fennálló tartozásaikat, sőt márkáért eszközöltek vásárlásokat. A devizahivatal utasítására Gutherz dr. figyelték és midőn az országot el akarta hagyni, letartóztatták. A devizarendelet életbeléptetése óta a legnagyobb devizacsalás, amelyet a német hatóságok felfedeztek. A rendelet értelmében devizacsalásért fegyház jár és a törvénytelenül felhasznált összegek tiszterese, mint pénzbüntetés.

„Franciaország huszonöt százalékkal csökkentse hadügyi kiadásait és mondjon le a német jóvátételről!”

„Forgeot képviselő szenzációs beszéde a francia kamarában”

Páris, január 23. A francia kamarában tegnap délután folytatták a kormányzatot és a külpolitikai interpellációk vitáját, amelynek szenzációja a köztársasági szociálista Forgeot képviselő felszólalása volt. Forgeot a kamara feszült figyelmébe közegette jelentette ki, hogy egy olyan államhoz, mint Franciaország, méltatlan egész egyszerűen tagadó álláspont-ra helyezkedni a jóvátételek és a háborús tartozások kérdésében, amidőn olyan megoldás kereséséről van szó, amely emberek millióit szabadíthatná meg szenvedéseiktől. Forgeot a következőket javasolta:

„Franciaország közölje hivatalosan az amerikai kormánnyal, hogy hajlandó jóvátételi követeléseiről véglegesen és teljesen lemondani, ha az Egyesült Államok ugyancsak lemondanak hábo-

rus követeléseikről. Hogy az amerikai kormánynak és az amerikai kongresszusnak ezt megkönynyítsék, Franciaország jelentse ki, hogy hajlandó a hadügyi költségvetést és a fegyverkezési kiadásokat azonnal 25 százalékkal csökkenteni, — amellyel teljes fedezetet kap a német adósságok elengedésére, — ha az Egyesült Államok hozzájárulnak ahhoz, hogy az 1919-ben visszautasított francia-amerikai garanciaszerződést ratifikálják. 1919-ben az amerikai kongresszus főleg azért utasította vissza ezt a garanciaszerződést, mert Anglia a maga részéről vonakodott hasonló szerződést megkötöni. Azóta azonban Anglia a lo-carnói szerződésben részlegesen garantálta Franciaország keleti határait. A bizalom visszatérésének és a világlágválság áthidalásának lehetősége egy

zik, az amugy is os tartozásokat ig hosszabb időzónos konvertá az adós és hite- intervenciója nél-
rtiak ezenfelül hogy a kormány kognál lévő pa- Argetoianu kény venni a Banca ger Auboin bi- A konvertálási ény lesz, de két ianu kénytelen sokhoz hozzájá- n a liberális és meg fogják aka megszavazását.
nálják a gabona- jelentik: A ter- rök egy küldött- dmivelésügyi mi- onakivítelti pré- kifizetését kérte. ező ígéretet kap-
adót? Bukarest- rul és Lupta a- azt az informá- kereskedőknek a- zása alighanem és a pénzügmi- ni ennek az adó-
p az osztrák-ma- iós egyezmény. Banca Nationala r jegybankok kö- nztár létesítésére sikerrel jártak. tár működésének ény a jövő héten
porította az ár- mentik: Árubeho- csak engedély- s, amelyet a jegy- it ki. Engedély- árut importálni.
UJ KELET
CE összes ter- tlen öt órai kez- ez a kolozsvári adélután iránti nyilvánul meg.
Arumim egyesü- Impozáns kere- Malbis Arumim közgyűlése. Grosz be az egyesület munkásságáról szombat délután tart Friedmann bija, Friedmann két siur-előadást Lisnajeszt és haj- Ungár Adolf az- ságát méltatta a min áldozatkész- on levő házat az- ta. Kiemelte to- k és Grosz Sán- kasságát. A köz- zetéséget válas- lnök Nagy Ben- uel, gondnokok sz Sándor, pénz- lljárásági tagok: ermann, Fried- jámin. Tisztelet- s. A közgyűlés- ival nyert befe-
dik a Zsidókör- yének rejtélye- enki magyaráza- Hitachdut Haa- melynek kereté- mre „Telitalálát” A műsor kereté- dut Haavoda ki- y ezalkalommal ertset adja elő, ebbnél-szebb da- i a közönséget- relig tartó tánc- ház zenekará- neverseny. női esunvasági ver- k kitűnő szóra- y közönségének ste 9 órakor az- yii (Patak u.) eiben lesz meg-

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

(31)

— Pfu! — vágott vissza apám türelmetlenül: — én is.

— Nagyon derék asszony, — mondta anyám — ha keresztény is. Az ura veri, de sajnálja. Nem rossz ember. Bánatból teszi.

— Szent Isten, — sóhajtott apám bosszusan e fölött az asszonylogika fölött. — Remélhetőleg tégedet is megver.

— A férj farmer volt Irországban, — folytatta álmodozva anyám — gyülöli a városi életet, de szegények ahhoz, hogy falura költözzenek. A fia évek óta beteg. Minden pénzét az orvosra költi. Ezért iszik és veri a feleségét. De a szive vérzik miatta.

— Elég! — mondta apám és a haját tépte. — Elég, különben megbolondulok.

Anyám látta, hogy apám tényleg dühös s ezért eltűnt az üres levelesestányérral a konyhába. Ott öntött valamit egy fazékba, kinyitotta a sütőt és kivette a tésztát. Azután bejött a tállal.

— Hermann, — mondotta elgondolkozva, gőzölgő tállal a kezében — ez az asszony azelőtt Irországban gombákat gyűjtött az erdőben! Ugy, mint én Magyarországon, gombát szedett.

Játszottam a gyerekekkel. Valamennyiünket az a láz fogott el, hogy a következő lovakat rajzoljunk. Erre verekedés támadt, mert Joey Cohen lova alá írta: „Nigger szereti Leant.” Ugyanezt írta egy taligára, a lépcsőfokokra, a sörös-táblára, ami a csapszék előtt állt. Nigger ép készült egyet Joey orrára útni, amikor megjelent kövéren, nehézkesen és melan-kólikusan Mrs. O'Brien, az örökös ruháskosárral a karján.

— Ne verekedjétek fiúk, — mondotta barátságosan, — Akar valamelyiketek egy szívességet tenni nekem? Aki közülük felmegy és játszik a kis fiammal, kap egy pennyt tőlem. A kisfiam beteg.

Az ijedelemtől valamenyen egész megbénultunk. Ráméredtünk és nem tudtuk kinyitni a szánkat. Még Nigger is félt.

Mrs. O'Brien rámnézett: — nem akarsz te feljönni? — kért. Én elvörösödtem és elszaladtam, mintha kísértetet láttam volna. A többi fiúk is elszaladtak. Mrs. O'Brien sóhajtott, vette a nehéz kosarát és tovább dőcögött.

Este elmeséltem az élményemet anyámnak. Mit jelent ez? Azt talán, hogy a keresztény mosónő fel akar csalni a lakásába, hogy egy izzó vasalóval keresztet égessen az arcomra?

— Nem, — mondta anyám elgondolkozva, — Menj csak föl; ez egy jó cselekedet lesz. Az a keresztény gyerek egész egyedül van. Nem történhet semmi bajod.

Másnap reggel ő maga vezetett föl s nem találtam ott semmit, amitől félnem kellett volna. Szürke, nedves reggel volt. Sárga sivárságában egy hálószobának keskenyen és nyirkosan, mint egy koporsó feküdt az ágyban egy gyermek, beesett arccal. Márvány sapadt homlokát, mely nagyon is kerek és nagy volt a fejéhez képest, két erek rajzolták be. A feje, mely a testéhez képest kicsi volt, nehézkesen mozgott ide-oda, jóllehet valami vas szerkezet támasztotta alá a nyakánál.

A fiu rámnézett nagy, szomorú szemével. Az orrát összeráncolta, mint egy csecsemő és elkezdett sírni:

— Ne félj, Jonny, — mondta anyám. — Ez a fiu barát, aki játszani akar veled.

Elővettem a csigámat és táncoltattam a padlón. A fiu arra felé fordította merev nyakát, hogy nézze. Azután a csigát a kezébe adtam és megpróbáltam megtanítani a játékra. De gyöngye volt hozzá. Erre tehát megint elkezdett sírni s én nagyon sajnáltam. Ilyen egy félelmes keresztény?

Buffalo Bill és a Messiás

Mily örült keveredése volt a fajoknak és vallásoknak a mi uccánkben! Mint gyermek hallottam a világ szinte valamennyi nyelvét. Németek, lengyelek, oroszok, örmények, irek, kínaiak mindig éltek ezekből az idegenfajtájú emberek közül köztünk zsidók közt. Egyszer apám egy négyt hozott haza vacsorára. Apám ragyogott a büszkeségtől.

— Ne ijedj meg, Katie, — mondta — ez a fekete közülünk való. Afrikai zsidó. A zsinagógában ismerkedtem meg vele. Képzeld, ugyanugy imádkozik héberül, mint mi.

A néger nagy, merev, komoly s titokzatos, mint a feketébe öltözött halál megcsókolta az ajtónkon a Mezzuzat. Azután meghajolt miközben homlokával majdnem a padlót érte. Ünneplésesen köszöntötte anyámat:

— Solem Aláchem! Béke legyen veled!
— Aléchem Solem! — válaszolta anyám. — Béke Te veled!

Mielőtt az idegen néger a vacsorához ült, jámboran megmosta a kezét és egy héber imát mormolt. Minden fogás előtt,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Cluj-i Román Opera műsora

Vasárnap, 1932 január 24 (délután): Ci-gánybáró.

Hétfő, 1932 január 25: Szimfónikus hangverseny.

Szerda, 1932 január 27: Fidelio.

Péntek, 1932 január 29: Hoffmann meséi.

CORSO-MOZGO műsora

Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Sherlock Holmes kalandjai.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor utóljára: Női Károly szenzációs vígjátéka. Őszi manőver. Két órán keresztül nevetető

amit feltaláltak, elrejtálta az előirt héber áldást. Micsoda tulajbör zsidó! Anyám elvult ragadtatva az ortodox hit eme nagyszerű mértékén egy fekete emberrel kapcsolatban. A hal és a leves között kiosont és értesítette a szomszédokat. Reb Sámuel és mások bejöttek a csodát bámulni.

A vacsora után kikérdezték az idegent s mielőtt az est még befejeződött volna, mindenkivel összevessett. Nyersen és energikusan kijelentette, hogy ő jobb zsidó valamennyi jelenlevőnél. Ő abeszniai zsidó és Salamon királynak Sába királynővel való viszonyából származik. Mi többiek, — mondotta, — a pogányok közt bolyongtunk és elromlottunk. Az ő népe azonban tisztán tartotta fenn a vallást. Az ő hitközsége naponta négyszer imádkozik. Az imaszjak felkötésekor mi csak hét csomót használunk, az ő népe azonban kilencet és így tovább. Meglehetősen makacs volt. Mindenkit az asztal alá beszélt. Reb Sámuel elhallgatott. Apám szegyenkezve lógatta a fejét. Végül a néger fölünyesen eltávozott, megcsókolva ismét a Mezzuzat. A viselkedésében látható volt, hogy valamennyiünket megvet, mint a tévelygőket, mint olyanokat, akik jogtalanok a zsidó név büszke viselésére.

(Folytatjuk)

vígjáték. Főszerepben: Lucie Englisó, Paul Hörbiger és Fritz Kampers. Műsor előtt a legújabb világ híradó.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor: Premier

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

A völégény özvegye Richard Eichberg, az „Atlantic, Hai-Tang” rendezőjének legsikerültebb hangos filmoperettje.

Főszerepben: Georg Alexander, Marta Eggert és Fritz Kampers.

ASTRA MOZGO műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor pompás matiné 10 lejes helyárakkal: Flört, Florence Vidor.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Utóljára a legizgalmasabb kalandfilm: Zinker (A besugó). Lissy Arna, Carl L. Diehl, Szöke Szakáll stb. Mindenkit érdekel!

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor

Exotikus és énekművészeti premier!

Havai éjszakák, Werner Fuetterer, Fee Malten és Eugenia Kais-Arowa, a csodás hangú benszült énekesnő. Arany-film német nyelvben!

SELECT-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Férjem barátja, elsőrangú vígjáték, német párbeszédekkel, főszerepben Lucie Englisch, Fritz Schultz és Maria Eggert.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

A „Vörös machka titka”, mulatságos hangos kalandvígjáték, német párbeszédekkel, főszerepben: Verebes Ernő, Hans Junkermann, Siegfried Arno.

URANIA-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

Ahol a Volga folyik... hangos dráma, német párbeszédekkel Tolsztoj „Fejtámadás” c. regénye nyomán, főszerepben: Lupe Velez és John Boles.

Szinkör-Mozgo műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor: Matiné! A millió. Hangos, énekes, zenés és táncos filmregény 8 felvonásban. Hangos híradó kísérő műsor.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és este 9 órákor:

Soha többé szerelem hangos, énekes, zenés, táncos attrakció 8 felvonásban, a főszerepben: Lilian Harvey, Fe-

Hétfő d. u. 3, 5, 7 és este 9 órákor:

Kedd d. u. 3, 5, 7 és este 9 órákor:

Szerda d. u. 3, 5, 7 és este 9 órákor:

Buenos-airesi éjszakák. Hangos zenés, énekes és táncos kalandos történet 8 felvonásban. A főszerepben: Carlos Gardel, Gloria Guzmán és Sofia Bozan. Helyárak: A 3 órai előadásnál 20 lej, erkélyülés 10 lej. Az 5, 7 és esti 9 órai előadásnál földszint 30 lej, alsóerkély 20 lej, felsőerkélyülés 10 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

„EXPRESS” libahuscsarnok

ORADEA, Piata Mihai Viteazul No. 11. FRIEDMANN M.

Szállítok minden mennyiségben prima olvasztott libaszirt á 60 lej libabőrt és hájat á 45 lej libafüstölthust á 75 lej kilogrammonként. Ügyeljen a címre!

Jó állapotban levő ebédülő olcsón eladó. Regina Maria 38 II. jobbra.

Szódavizgyár berendezést üveggel megvétele keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Kézpénzzel fizetek” jelígre a kiadóba kérek.

Angro és detallüzlet társat keres 1.500.000 lejjel. Megkeresések „Rentabilis” jelígre Rudolf Mosse hirdetőirodába Oradea.

Régi jólbevezetett fűszerüzlethez, tőke-emelés végett, nőtlen társat keresek. „250.000” jelígre a kiadóban.

200 l. uradalmi tehéntej, állandó szállítására Cluj környékéről árajánlatot kérek „Állandó” jelígre a kiadóhivatalba.

Kiadó 2 parkettes szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás. Calea Traian (Árpád u.) 9.

Elvesztett f. hó 19-én egy pénztárcát iratokkal és 5000 lej kézpénzzel. Becsületlen megtalálót kérem adja le az Új Kelet kiadóhivatalába.

Párizsba utazom. Kereskedelmi megbízatásokat vállallok. „Abszolút megbízható” jelígre.

HÍR

Kedves Szerkesztő

alázatosan jelentem diennapos munkában el, abban a szelíd hangban, amely egyesesség, ságod, hogy fejem tétlén vész fellegeti tőni fogsz, nem szerzem uttal, kedves Szerkesztő, ama szeretetreméltó illethetsz, amely o hagyja el halkszavainak közlésére én, s gyak...

Barátom és — kollegám vagy, nekem, hogy harmincleves tén, hogy pert vesztés, den vesztesnek, val lett volna, bizonyos szén minimális összegszerrel talán fizett jötekmény amnesztia meg nekem, hogy szükségletekre fordítia jó, az amnesztia a mindének reményektől való megváltás néstia olyan az ügykereskedőnek az dímoratórium.

Mondom, az am hozzám. De nem Mert ha elég körü nem történhetett a tordai ügyesség perkoltságalat keres mint halálra. Harm manapság, ebédkölti el az ember, söt egy parti billi adja ki, mint pont vesztesnek fizetni. En pedig szerete lehetőséghez mérte gyok.

Megjelentem tehát Elmentem az első re, ahol egy na rendőrkommiszar tud

- 1. le kell fizetnem a) a pénzügyigaz b) a tordai ügy c) 579.867/1931.

- 2. Kapok egy ny a) alá is kell ír b) el is kell jutt

letti rendőrség útján hez.

Kedves Szerkesztő kétszer indultam a tósághoz.

Először elküldtek 11 óra és a pénzügy fizetni csak 11-ig lehet.

Kifizetni nem tudtam szokat-e, de lehet.

Elmentem 11 óra másnap.

A kasszáján azt 6-os szobába.

A hatos szobában Közben a törvényum a kollegáimma

A hatos szobában jek a 12-esbe.

Elmentem tehát Arra gondoltam, kérsni és ezt gondoltam

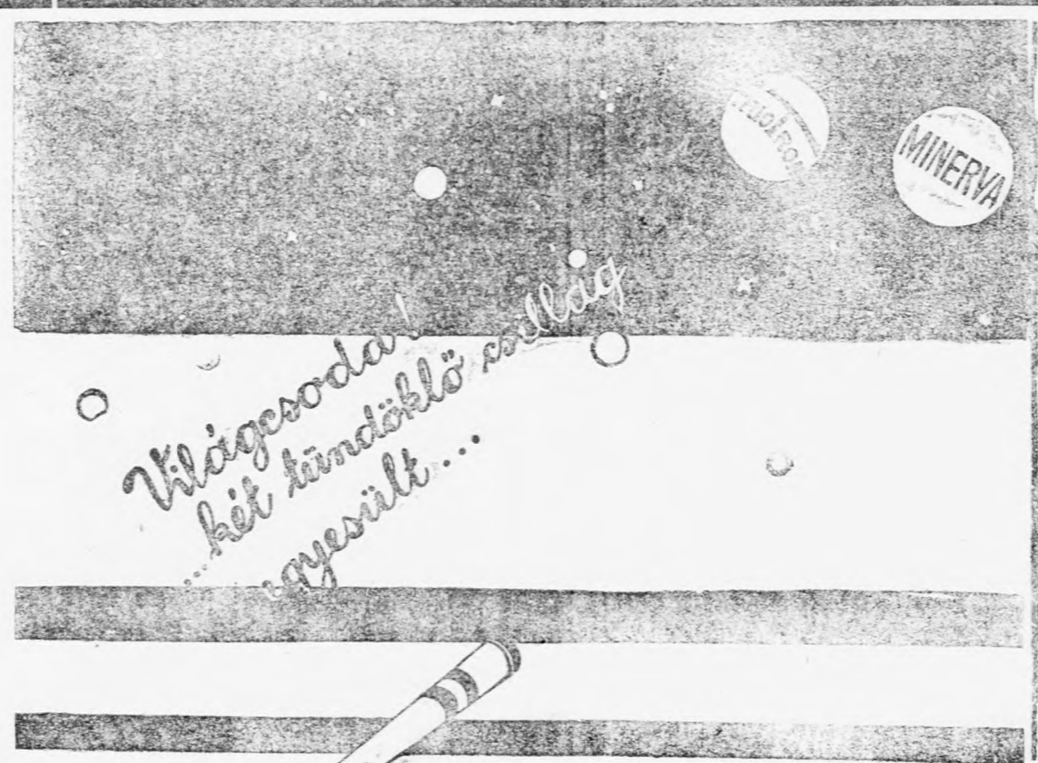
Két hét óta naprendőr a nyakamra Kedves Szerkesztő hogy le fognak tart

Mert én nem tudt lejt befizetni, így el Attól tartok, le k minc lejt.

Es akkor el fogu ur.

Isten veled, szer és — ha megenged

— Orvosi hír. I szülész, nőgyógyás berlini klinikai gyak Str. Juliu Maniu (11. sz. alatt megkezd

Ez a két csillag az 1932. rádiózás egén a TrioTron és Minerva. Minerva rádió nincsen TrioTron lámpa nélkül.

CAROL HIRSCHMANN CASA DE IMPORT ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17. MINERVA TRIOTRON

HIREK

Kedves Szerkesztő ur,

Alázatosan jelentem Neked, aki a mindennapos munkában utasításokkal látsz el, abban a szelid és elbájoszodó modorban, amely egyesegedül a te sajátosságod, hogy fejem fölött egy nem sejtett vész fellegei tornyosultak. Tévedni fogsz, nem szerelemről van szó és ezúttal, kedves Szerkesztő ur, még ama szeretetreméltó incselkedéssel sem illethetsz, amely olyan plasztikusan hagyja el halkszavú ajkaidat, de amely nek közlésére én, sajnos, képtelen vagyok...

Barátom és — ha megengeded — kollegám vagy, neked panaszolom el az a harmincezes történet. Ugy történt, hogy pert vesztettem. Mint minden vesztesnek, valamit fizetnem kellett volna, bizonyos kártérítésül egészen minimális összeget. Birói kényszerrel talán fizetnem is volna, ha a jótékony amnesztia nem engedte volna meg nekem, hogy a pénzt hasznosabb szükségletekre fordítsam. Az amnesztia jó, az amnesztia újságíró számára a mindenek reménye, az össz sajtóperektől való megváltás, a váratlan amnesztia olyan az újságírónak, mint a hereskedőnek az általános nyilvános moratórium.

Mondom, az amnesztia kegyes volt hozzám. De nem elég körültekintő. Mert ha elég körültekintő lett volna, nem történhetett volna meg, hogy a tordai ügyészség most harmincezes perköltségért keres engem életre, valamint halálra. Harminc lej nagy összeg manapság, ebédköltésre szívesebben költi el az ember, mint perköltségre, sőt egy parti biliárdra is szívesebben adja ki, mint pont perköltségre. De a vesztesnek fizetni kell.

Én pedig szeretem hinni — hogy a lehetőséghez mérten — gavallér vagyok.

Megjelentem tehát, hogy fizessek. Elmentem az első kerületi rendőrségre, ahol egy nagyon rokonszenves rendőrkormányzó tudomra adta, hogy 1. le kell fizetnem a harminc lejt.

a) a pénzügyigazgatóságnál,
b) a tordai ügyészség javára,
c) 579.867/1931. szám alatt.
2. Kapok egy nyugtát, amelyet
a) alá is kell írnom,
b) el is kell juttatnom az első kerületi rendőrség útján a tordai ügyészséghez.

Kedves Szerkesztő ur,
Készen indultam el a pénzügyigazgatósághoz.

Először elküldtek, mert már elmúlt 11 óra és a pénzügyigazgatóságnál bejőzteni csak 11-ig lehet.

Kifizetni nem tudom, hogy egyáltalában szoktak-e, de befizetni csak 11-ig lehet.

Elmentem 11 óra előtt, mingyárt másnap.

A kasszánál azt mondták, menjek a 6-os szobába.

A hatos szobában vártam egy órát. Közben a törvényszéken volt randevum a kollegámmal.

A hatos szobában azt mondták, menjek a 12-esbe.

Elmentem tehát a törvényszékre.

Arra gondoltam, akreditívot fogok kérni és ezt gondoltam már két hete.

Két hét óta naponta háromszor jár rendőr a nyakamra.

Kedves Szerkesztő ur, jelentem, hogy le fognak tartóztatni...

Mert én nem tudom azt a harminc lejt befizetni, így én nem tudok fizetni.

Attól tartok, le kell ülnöm azt a harminc lejt.

És akkor el fogunk válni, Szerkesztő ur.

Isten veled, szeretettel ölel barátod és — ha megengeded — kollegád:

(—lay.)

— Orvosi hír. Dr. Abrahám Lajos sebész, több éves berlini klinikai gyakorlat után rendelését Str. Juliu Maniu (volt Szentegyház u.) 11. sz. alatt megkezdte.

— Mennyit keresnek az amerikai orvosok. Newyorkból jelentik: A legutóbbi washingtoni orvoskongresszuson nyilvánosságra hozott kimutatás szerint az Egyesült Államok orvosai évente 3.4 milliárd dollárt keresnek. A statisztika megállapítja, hogy az Unió lakosai fejenként átlag huszonhét dollár orvosi honoráriumot fizetnek egy évben.

— Nagy filmnek nincs szüksége reklámra. Ezt bizonyítja „Meine Cousine aus Warschau” nagyszerű Liane Haid vígjáték. Dacára annak, hogy Berlin minden előreklám nélkül hozta ki, ez nagyobb sikerrel futott, mint a „Zwei Herzen in 3/4 Takt”. A film nemsokára a kolozsvári Select-mozgóban kerül bemutatásra.

— Kais-Arowa havai benszülött ének-művész tüneményes, exotikus filmje indul hétfőtől az Astra mozgóban. Ez a film nem tömegprodukció, hanem művészeti világesemény, mert ilyen hang több nincs a világon. A színes művész egyet len filmje a Havai éjszakák, melyet csak szerelmes partnere, a daliás Werner Fuetterer kedvéért volt hajlandó eljátszani. A szimpatikus téma mellett végre igazi művészetet is kapunk a mai émylítő film tákolmányok tömkelegében.

— Eljegyzés. Jakobovits Helént Nagykálótáról eljegyezte Teszler Sándor Temesvárról. (Minden külön értesítés helyett.)

— Thüringianak vissza kell adni Ernő herceg birtokát. Berlinből jelentik: Ernő száz-altenburgi herceg már hét évvel ezelőtt pert indított Thüringia állam ellen elkobzott vagyonának visszaszolgáltatásáért. A weimari legfelsőbb bíróság most jogerős ítéletében kimondta, hogy a hercegnek az állammal 1919-ben megkötött szerződése, mely kényszer alatt jött létre, érvénytelen és az állam köteles az egykori uralkodóház birtokait és hitbizományait visszaadni. Most külön választott bíróság fog dönteni a visszaszolgáltatandó javak tekintetében.

OVOMALTINE nélkül nem teljes az uzsonna.

— Gargalizálás mint katonai gyakorlat. Londonból jelentik: A hadügyminisztérium az influenzajárványra való tekintettel elrendelte, hogy a katonák minden reggel fertőtlenítőszerrel gargalizáljanak. Valamennyi kaszárnyában felkelés után sorbaállnak a katonák és egy őrmester vezénylete mellett tíz percig gargalizálnak.

— Vasárnap utójára nézheti meg a szezon legpompásabb kalandorfilmjét, a Zinkert (Besugó) az Astra mozgóban. Ezt az élvezetet kár lenne elmulasztani.

— Kiadói hivatali közlemény. Értesítjük Belényes, Tenke, Szalonta, Kisjenő, Pécska, Beszterce, Bethlen, Naszód és Retteg községben lakó előfizetőinket, hogy megbízottaink a jövő hét folyamán fel fogják keresni őket az előfizetési díj beikasszá-lása céljából. Kérünk minden előfizetőt, támogassák megbízottainkat, hogy utjuk eredményes legyen.

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata vég telen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzzák. A Ferenc József keserűviz gyógy szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A hindu nacionalisták gumicsizmákat és esőköpenyeket vásárolnak. A hindu nacionalisták gumicsizmákat és esőköpenyeket vásárolnak, hogy az ellenük felvonultatott tüzoltók vizsugarival szemben ellentámassanak és folytathassák a tüntetéseket.

— Soha többé szerelem. A Magyar Színház mozijában ma, vasárnap kerül utójára közvetítésre az idei évad legkiválóbb hangos attrakciója, a Soha többé szerelem énekes, zenés, táncos vídám történet. Ennek a pompás filmnek napról-napra nagyobb a sikere, az eddigi előadások szépségü közönsége a legnagyobb elragadtatással és meg nem szűnő kacagás között gyönyörködött annak minden egyes jelenetében. A három főszereplő: Lilian Harvey, Felix Bressart és a mindig elegáns Harry Liedtke a legelőkeltebb öltözködést produkálják ebben a mesésen megkomponált és gyönyörű zenei kísérettel ellátott filmben. A nagy látogatottságra való tekintettel az igazgatóság még egy nappal meg akarta hosszabbítani a film előadását, azonban minthogy az már hétfőre visszavonhatatlanul Aradra van műsorozva, ez lehetetlenné vált s így már csak ma, vasárnap kerülhet utolszor vetítésre Kolozsvárra.

Saisonból
visszatérő
cipők
előadása

DERMATA

Mélyen leszállított
árak

— Nyocszáz belgrádi diák otthagya a király által alapított otthonokat. Belgrádból jelentik: A diákokon nyolcszáz diákja kiközösített a Sándor király költségén épített diákokonból.

INFLUENZATÓL megvéd: Anacot.

— A londoni bankárok villásreggelit adtak Argetoianu tiszteletére. Londonból jelentik: A londoni bankárok villásreggelit adtak Argetoianu román pénzügyminiszter tiszteletére. Argetoianu, aki vasárnap utazik vissza Bukarestbe, nagy meglepéssel nyilatkozott londoni megbeszéléseiről.

— Kutjepov tábornok egyik munkatársát fejbesszította egy orosz fiatalember. Párizsból jelentik: Az évekkel ezelőtt elrabolt Kutjepov tábornok egyik munkatársát az orosz emigráció helyiségének elhagyása után egy fiatalember fejbesszította. A támadót lefogták. Rudinnak mondotta magát kihallgatásakor, de zsebeiben más névre szóló iratokat is találtak. A rendőrség újabb politikai merényletet sejt a tettben.

ARTIN a legideálisabb hashajtó.

— Buenos-airesi éjszakák. Hétfőtől kezdődőleg a Magyar Színház mozijában új, grandiózus hangos attrakció, az amerikai Paramount filmstúdió egyik legkiválóbb alkotása, a Buenos-airesi éjszakák című énekes, zenés és táncos hangos kalandos történet kerül bemutatásra napi négy előadásban. A főszerepekben az amerikai „hangos” sztárok legkiválóbbjaival. A mozgalmas, érdekesítő cselekményű filmben Carlos Gardel, Glorai Gozmann és Sofia Bozan játsszák a vezetőszerepeket.

Nagyszalontai Izr. Hitközség Elnöksége.

Hirdetmény.

A szalontai Izr. Hitközség vegyes öszszevont osztályu elemi iskolájához helyettes tanítót (nőt) keres azonnali alkalmaztatásra.

Pályázatok eddigi működés és fizetési igények feltüntetésével az elnökség címére küldendők.

Az iskolaszék.

Első eset,

hogy a hántott fa nem drágább a bükkfánál!

Használjuk ki!

Hántottfa aprítva házhoz szállítva 100 kg.-ként 75 lej

Bükkhasábból aprított 100 kg.-ként 75 lej

Vegyes másodosztályu 100 kg.-ként 65 lej

20 mázsa vételnél

10 százalékos engedmény

Megrendelhető:

Lázár fafermelőnél

Reg. Ferd. 59. Telefon 2-51

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, január 24.

Bukarest. 12: Hangverseny. 13: Gram-mofon. 17: Földművesek órája. 18: Vegyes zene. 19:40: Vegyes zene. 20: Előadás. 20:40: Gram-mofon. Utána szimfonikus hangv. 21:10: Istentisztelet. 21:50: Kamarazene. 22: Kórusok. 22:20: Szimfonikus hangv. 23:10: Zenekari hangv.

Budapest. 10: Újsághírek, kozmetika. 11: Egyházi zene. 12:15: Ev. istentisztelet. Utána az Operaház zenekarának hangv. 15: Gram-mofon. 16: Földművelők órája. 16:45: Rádió sabadegetem. — 18: Magyar népdalok. 19: Bibó Lajos előadása. 19:30: Zenekari hangv. 20:45: Csermely Gyula előadása. 21:15: Cigányzene. 21:45: Hegedüs Gyula emlékünnepe. — Utána jazz és cigányzene.

Bécs. 21:55: Orosz zeneszerzők. 23:30: Korngold-jazz.

Berlin. 17: Szórakoztató zene. — 20: Goethe-dalok. 21: Hangverseny.

Stuttgart. 20:30: Kamarazene. 21: Vidám est. 23:55: Táncczene.

Langenberg. 21: Spuk in der Mühle. Adam vigoperája. 23:30: Táncczene.

Róma. 18: Szimf. hangv. 21: Gram-mofon. 22: Olasz zene. Utána táncczene.

Varsó. 20:45: Hangjáték. 21:15: Népszerű hangv.

Hétfő, január 25.

Bukarest. 19:10: Rádiózenekar. 20: Tudományos előadás. 20:30: Gram-mofon. — 21: Előeste. V. Voiculescu egyfelv. 21:30: Hárfaszóló. 22: Előadás. 22:15: Ének- és zongorahangv.

Budapest. 10:15: Hangv. 13: Déli hangverseny. 13:05: Rádiózenekar. 17: Asszonyok rádiója. 18: Előadás. 18:35: Gáldi-zenekar. 20:45: A budapesti koncert zenekar hangv. Utána Toll A. cigányzenekara.

Bécs. 22:15: Balettzene. 23:20: Gaudriót-jazz.

Berlin. 20:10: Zenekari hangv. 23:50: Vincenz Douglas-zenekar.

Stuttgart. 21:45: Hans Pfitzner dalai. 24:45: Bernard Erte-jazz.

Kattowitz. 21:15: Varázskeringő, O. Strauss operettje. 24:10: Könnyű zene.

Vidám sarok

Két snorner ül a kávéházban, az egyik előveszi az óráját:

— Ejnye, de szép órád van, hol vetted?

— Ez, kérlek, még a nagyapámé volt és a barmincvómra kaptam az apámtól. Még most is emlékszem, mikor az apám mondta: „Atán ez az óra meg legyen ám becsülve.”

— Na, amint látom, ezt szépen be-tartottad.

— Be. Azóta már sokszor meg lett becsülve.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A kormányparti parlamenterek betöltetlenül akarják hagyni a kolozsvári polgármesteri állást

Cluj-Kolozsvár, január 23. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári városházán az interimáris bizottság elnöki székének betöltése körül még mindig teljes a bizonytalanság. Ppp Danila tábornok második elutasító levelében hazaérkezése után a tábornokot barátai ismét kapacitálni fogják, hogy a polgármesteri állást elvállalja. Nagyon valószínű azonban, hogy Papp Danila, aki korai nyugdíjaztatása miatt nem akar a jövőben közéleti szerepet játszani, a személyes rábeszélésnek sem fog engedni.

A kolozsmegyei kormányparti parlamenterek között egyébként mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a polgármesteri szék elnyerésére ne kerüljön betöltésre. A parlamenterek ezt az álláspontjukat memorandumban ismertették Jorga miniszterelnök előtt. A memorandum szerint nem célravezető, hogy az interimáris bizottság tizhónapos mandátumának lejártáig, amely már négy hónap múlva esedékes, új embert nevezzenek ki a városháza élére. Kolozsvár polgármesteri székéből nem szabad politikai kérdést csinálni, hanem míg a közéleti választások meg nem történnek, a városi adminisztráció vezetésével bízzák meg dr. Bornemisa Sebastian interimárisbizottsági alelnököt.

A parlamenterek memorandumára Jorga miniszterelnök még nem adott választ, de kolozsvári politikai körökben számolnak azzal, hogy a miniszterelnök honorálni fogja ezt az álláspontot. Ebben az esetben a polgármesteri tisztet nem fogják betölteni, hanem Bornemisa Sebastian mellé egy közgazdászban jártas ember személyében helyettesítést fognak kinevezni.

Argetoianu elindult hazafelé

Bucuresti-Bukarest, január 23. Londoni jelentés szerint Argetoianu holnap utazik vissza Bukarest felé. A pénzügyminiszter tegnap este meglátogatta a londoni francia követet, majd más kiemelkedő személyiségekkel tárgyalt. Látogatása egy pénzügyi, mint általában gazdasági szempontból kiváló eredményeket hozott.

Az angol „nemzeti egység” kormányában felborult az egyetértés a kereskedelem-politikai kérdésekben

London, január 23. A minisztertanács tegnapi ülésén kereskedelem-politikai, vám- és illetékkérdéseket tárgyaltak. Megegyezést nem tudtak létrehozni. A nemzeti egység kormányának további fenmaradása érdekében a minisztertanács úgy döntött, hogy azon tagjainak, akik a kereskedelem-politikai kérdésekben nem tehetik magukévé a miniszterek többségének álláspontját, jogukban áll a parlamentben elvi álláspontjukat kifejteni és pártjukkal szavazni. A bel- és külpolitika más kérdéseiben a kormány teljesen egységes. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a kormány közelebről előterjeszti az új vámjavaslatokat. A védővamos politika új etappjának javaslatai csak a minisztertanács többségét fogják kötelezni. A többi miniszterek pártálláspontjaik szerint szavazhatnak a javaslatok vitájának lezárása után.

Nem fizetnek osztalékot az osztrák bankok. Bécsből jelentik: Ugy hírlik, hogy az osztrák bankok és iparvállalatok az 1931 évre nem fognak osztalékot fizetni részvényeseiknek.

A spanyol kormány kommunikéje szerint Katalániában a rend helyreállott és a lázadók lefegyverzése folyamatban van

Cáfolják a hírt, hogy egész Spanyolországban hétfőn általános sztrájk kezdődne

Párizs, január 23. Madridi jelentés szerint a szakszervezeti szövetség cáfolja azt a hírt, hogy hétfőn egész Spanyolországban általános sztrájk kezdődne. A fővárosban ma a földmunkások léptek sztrájkba. Ezzel egyidejűleg a Daily Express madridi jelentést közöl, mely szerint a spanyol belügyminiszter kijelentette, hogy Katalániában a rendszervezés megindult. Az iparvidéken a lefegyverzett munkás-

ság nagyrésze ellenállás nélkül kiszolgáltatta fegyvereit a rendszervező karhatalomnak. Későbbben keltezett jelentés szerint a madridi kormány kommuniké adott közre, mely szerint a rend helyreállott és a hatóságoknak mindenütt sikerült hivatali hatáskörüket és hatalmukat visszaszerezniük. A lázadók lefegyverzése folyamatban van.

Husz lejárt vásárolt villateltet Szinajában Jorga miniszterelnök és egész udvartartása

Bucuresti-Bukarest, január 23. A Lupta közli egy színajai nyugdíjasnak a laphoz intézett levelét. A levél felhívja a figyelmet a hivatalos lap 1931 december 19-i számában megjelent rendeletre, amely felhatalmazza a bukaresti polgári kórház elöljáróságát, hogy Szinajában levő földjeiből örökárón négyzetméterenként 20 lejenként ház- és villateltet adhasson el a következőknek: Jorga miniszterelnök, Nae Jonescu, dr. Topa képviselőházi al-

elnök, Onicescu, a Cuvantul szerkesztője, Georgescu képviselő, a Neamul Románesc igazgatója, Someriu belügyi vezérőrnagy, Slatineanu dr. közegészségügyi vezérőrnagy és még többen, akik mind a jelenlegi kormány exponensei. A nyugdíjas kéri, hogy a Lupta hasson oda, hogy ezt a vásárt a király semmisítse meg. A bukaresti lap csupán annyit fűz hozzá a levélhez, hogy az nem igen szorul rá kommentárra.

Megakarták lincselni a bukaresti mérnök rablógyilkosait

A rendőrség csak nagy erőfeszítéssel tudta megmenteni a gyilkosokat a tömeg dühétől

Bucuresti-Bukarest, január 23. A Stirbey Voda-uccai gyilkosság tetteseit szombaton szállították Bukarestbe. Az állomáson nagy tömeg várta a gyilkosokat hozó vonat beérkezését, teljesen körülvették a vonatot, úgy, hogy tekintélyes rendőrkészültséget kellett kirendelni a tömeg visszaszorítására. Az izgatott emberek fenyegető magatartást tanúsítottak és a két gyilkost minden áron meg akarák lincselni, úgy, hogy azokat a rendőröknek csak nagy erőfeszítés árán sikerült a toloncskoeshoz vinni, anélkül azonban, hogy bántalmazhatták volna őket. A rendőrség azonnal megkezdte kihallgatásukat. Ugy Muresan Vasile, mint Bărăgan Eugenia minden nagyobb emóció nélkül ismerték be, hogy ők ölték meg Dumitrescu mérnököt és leányát, azonban azt hangoztatják, hogy tényleges része volt a gyilkosságban annak az Igratescu nevű egyénnek is, aki pár nappal ezelőtt a rendőrségen jelentkezett azzal, hogy a gyilkosokat Bukarest uccáin látta és aki jelenleg lefolytatásban van. Ignatescut is valótára fogták, ő azonban mindent tagad. Délután helyszíni szemlét tartottak a strada Stirbeyen és a gyilkosokkal rekonstruálták a szörnyű tettet. Itt is nagy tömeg gyűlt össze, rend zavarás azonban nem történt, mert a karhatalom megtette a szükséges intézkedéseket.

kül ismerték be, hogy ők ölték meg Dumitrescu mérnököt és leányát, azonban azt hangoztatják, hogy tényleges része volt a gyilkosságban annak az Igratescu nevű egyénnek is, aki pár nappal ezelőtt a rendőrségen jelentkezett azzal, hogy a gyilkosokat Bukarest uccáin látta és aki jelenleg lefolytatásban van. Ignatescut is valótára fogták, ő azonban mindent tagad. Délután helyszíni szemlét tartottak a strada Stirbeyen és a gyilkosokkal rekonstruálták a szörnyű tettet. Itt is nagy tömeg gyűlt össze, rend zavarás azonban nem történt, mert a karhatalom megtette a szükséges intézkedéseket.

A bukaresti antiszemita diákok táviratilag kéri az uralkodót, hogy ne fogadjon audiencián Landau képviselőt

Kinek áll jogában beleszólni abba, hogy kit fogadjon audiencián és kit nem Románia uralkodója

Bucuresti-Bukarest, január 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). Landau beszarabiai zsidó képviselő ismeretesen audienciát kért az uralkodótól. A zsidó képviselő be akarta a királynak mutatni azokat a dokumentumokat, amelyeket a sorocai drámával kapcsolatban összegyűjtött és melyek egészen más konkluzióra engednek következtetni, mint aminőkre Marcovici tábornok által levezetett hivatalos vizsgálat jutott. A zsidó képviselő számára még nem állapította meg az uralkodó az audiencia időpontját. Ezzel szemben Traian Cotiga, a bukaresti antiszemita diákszövetség közismert vezetője a következő táviratot intézte az uralkodóhoz:

a sorocai kommunisták agyonlövésével kapcsolatosan, megsértése az államhatalomnak, a román hadseregnek és ezenfelül illetlenség felségséggel szemben — a bukaresti egyetem diáksága felségséggel szembeni hódolatának kifejezése mellett azt kéri, hogy a megsértett román öntudat nevében ne járuljon hozzá ehhez a merész kéréshez.

Örök titok marad, hogy milyen címen avatkozik bele a bukaresti antiszemita diákszövetség az uralkodó hatáskörébe s milyen címen engedi meg magának ez a szövetség azt, hogy tanácsokat adjon a királynak: kit fogadjon audiencián és kit nem. Ha merészség az, hogy egy zsidó lakosság által szabályszerűen megválasztott képviselő igazságot kér a legfelsőbb fórumtól egy nyilvánvaló igazságtalanság

ban, úgy minek lehetne nevezni a bukaresti antiszemita diákszövetség intervencióját? Mi hisszük és reméljük, hogy II. Károly király audienciáinak megállapításánál nincs sem közvetlen, sem közvetett befolyása a bukaresti antiszemita diákszövetségnek.

A kormány újra engedélyezte a Brassói Lapok megjelenését

Bucuresti-Bukarest, január 23. (Az Uj Kelet tud.) A nyolc napra betiltott Brassói Lapok egyik tulajdonosa szombaton kihallgatáson jelent meg Jorga miniszterelnökkel, akinél interviált a lap megjelenése érdekében. Jorga kijelentette, hogy megengedi a lap további megjelenését, de csak azzal a feltétellel, ha az első számban, az első oldalon feltűnő betűkkel közlik a következő mondatot: „Nem fogjuk többé azt írni, hogy a kormány gyilkos banda.” A Brassói Lapok a miniszterelnök követelését tudomásul vette. A miniszterelnökség ezután kommuniké tett közzé, melyben megcáfolta a lap betiltásáról elterjedt híreket. A Brassói Lapok így ma már megjelent és első oldalán vastag betűkkel közölte a miniszterelnök által kívánt mondatot.

Ha a leszerelési konferencia eredménytelen marad: Németország valószínűleg kilép a Népszövetségből

London, január 23. Murray oxfordi egyetemi tanár, az angol népszövetségi ligák elnöke beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a volt ellenséges országok abban a meggyőződésben írták alá a békeszerződéseket, hogy lefegyverzésüket követni fogja a volt antant-államok leszerelése is. A győztes hatalmak a szerződésben foglalt ígéretet mindezekig nem váltották be. Félt, hogy a leszerelési konferencia is eredménytelen fog maradni ebből a szempontból s akkor Németország kilép a Népszövetségből, mert meg fogja állapítani, hogy a vállalt kötelezettséget nem tartották be. Attól is tartani lehet, hogy Németország és volt szövetségesei deklarálni fogják a békeszerződések megsértését s azt, hogy ezek most már rájuk nézve sem bírnak kötelező erővel. A leszerelési világkonferenciára utazó japán delegáció megérkezett Nápoly kikötőjébe s a delegátusok nyomban tovább utaztak Rómába.

A lausannei értekezlet elmaradása miatt fokozott érdeklődés nyilvánul meg a népszövetségi ülésszak iránt

London, január 23. Angliát a népszövetségi tanácsülésen lord Robert Cecil fogja képviselni. Genfi jelentés szerint a lausannei értekezlet elmaradása miatt most fokozott érdeklődés fordul a népszövetségi ülésszak felé. Tárgyalni fogják a mandzsuriai konfliktus ügyét, a gazdasági bizottságnak a világgazdasági helyzetről előterjesztett jelentését, melyben a válság oka között első helyet juttatnak a nemzetközi eladósodásnak, továbbá meg fogják vizsgálni a mandátumbizottság jelentése alapján Irak önállósításának ügyét. Foglalkozni fognak még a lengyelországi ukrán kisebbség panaszával, a danzigi kérdéssel és Pless hercegné a lengyel állam ellen beadott panaszirataival.

Taxa postală
platite în numerar
No. 224.716—928.
da Baron L. Pop (v)
Telefon: 9-77. Előf
vonta 110, negyed
600, egészére 12
havonta 1, negye
egészére 10 d
értékű valuta. H
szerint. Az „Uj Ke
bánsági zsidóság e
Cikkeink utánnyom
rás megjelölésével

A königsbergi zsidók szerencsés

Kelet-Poroszországban Königsberg nevű városát elverik meg az zsidókat Hitler legénye. Königsbergben tudv kampószerkesztes szerv helybeli zsidó majdn a fehér holló és ezé königsbergi hitleristák zoktak a városban lengyel zsidókra. A königsbergi lengy rest és erőly demars hatóságokhoz, a „leng testi épségének az ére Azóta nem bántják Königsbergben. Lengyelország tehát Megvédi — de csak netesen Németország. A hazaiakat hagyja. — a lengyel kampóske nem olyan kényes a mint Königsbergben. megverjék a zsidókat is csukatja őket azon vokáltak.

Nem kétséges tehát, kedvéért, hanem a né saért intervenciát a k Amit a varsói néme lenne, ha Lengyelorsz met állampolgárságu z nának.

Nem kellene talán szág zsidóit? Legalább volna, aki A lengyei és a néme

A keresztkérdés alatt...

A bukaresti rendőr cios fogást csinált az kell jegezni őket az zsvizesn teletezi fel, hatóságaink tehetetlen tények előtt.

Itt van az Agabecov pon a volt orosz szov lenik a szigurancaé dözik. A szigurancaé alatt sikerült kinyon állítás igaz. Es meg Konstancaiban megis egykor a szabin nökk Egy mérnököt és le gytelenséggel megylk a szolgál és a szeret ak az asztalon ker val: ne nyomozzatok vagyunk a gyilkosok, azért is nyomozott ut Sikerült a gyilkosok egyiket a maga szül

Es itt van végül a C ság. Amit ebben az bukaresti rendőrség, a felülmulon imponáló Serban asszony és gyilkolása óta. Ezal egyént idéztek be a Es mind a háromsz Mindegyik magára va elkövetését. A bukare nesen kiválaszthatja l neki tetszik. Hát ne embernek szinte kedv dezni, hogy birta szöl százat a bukaresti re De azért inkább ne

Megnyit...

Ugyan mi is nyilha len világhírállítás? cionális kongresszus népszövetségi üléssz számszerint a hatvan konferencia elmarad még sok minden, mire ségünk volna, aminek nem intézése a napi l a népszövetségi üléss el. A leszerelési konfe nei mintájára — má de hát ezen csak a hány százmillió doll